

Z duchovního života.

1.

Svatý Pavel našel cestu ke Kristu. Na cestě do Damašku uslyšel hlas Kristův: "Šavle, Šavle, proč mne pronásleduješ?"

Svatý Pavel byl rázem obrácen samým Kristem a táže se: "Pane, co chceš, abych činil?" Tato otázka se má nacházeti na našich rtech o duchovních cvičeních, abychom mohli zachovati patřičný pořad a naše povinnosti v této posvátné chvíli.

Učme se všemu od sv. Františka z Assisi. On nás naučil čisté lásce k Bohu a dal nám příklad, jak ho máme milovati.

Neuzavírejme se pouze ve zdech kláštera, ale i v našem srdci proti vnikání světského vlivu. Nevolali jsme Ježíše, ale on volal nás.

I svatý Pavel začal své exercicie, sv. Ignác z Loyoly i Maří Magdaléna. Mnozí svatí začali své exercicie v poušti, daleko od lidských příbytků.

Snad třicet, padesát nebo šedesát let bude někdo z nás žít v řádu a potom přijde smrt, která nás vysvobodí z tohoto způsobu života.

Řeholník se musí více odříkat než kněží světští, ale má za to větší zásluhy pro nebe a roucho řeholní jest velkým vyznamenáním a předčí veškerá vyznamenání světská.

2.

Bůh nás stvořil ke svému obrazu, aby jsme mu sloužili, jej milovali a ctili za veliká dobrodiní, která nám uděluje.

"Já a otec jedno jsme," pravil o sobě Ježíš. Tím naznačil, že on a Bůh jsou jedné podstaty, Bůh jako Otec jeho a Ježíš jako syn Boží.

Velikou milost prokazuje Bůh tomu, koho povolal do řádu a vytrhl jej tak z tolika milionů lidí, aby mu sloužil zvláště tím způsobem. Máme proto děkovati Bohu za tu velikou milost, volá-li nás do řehole a býti mu vděční.

Boha si představujeme jako nejdokonalejšího ducha všudypřítomného a vševědoucího. Ve svaté hostii je přítomen skutečně způsobem zvláštním pod způsobou nekvašeného chleba.

3.

Naší povinností je poznávat Boha, kdo se nesnaží Boha poznávat a dokonce Ho popírá, hřeší těžce a uvaluje na sebe Jeho hněv a věčnou záhubu.

Důkazy, že nebe existuje podává nám sám Ježíš, které mluvil k svým apoštolům. Nebe je, poněvadž by apoštolové, staří křesťané a svatí nevydrželi s podivuhodnou odvahou pronásledování a mučení, svatí mučedníci by tak ochotně neumírali a děti by neměly takové síly k podstupování mučednictví.

Nebylo by žádné spravedlnosti, kdyby nebylo věčného života po smrti, neboť není možno, aby vrah, lupič nebo podvodník nedošel zaslouženého trestu a ten zase, jenž kráčí v největší bídě a utrpení a je hodný, nedošel zasloužené odměny v nebesích ... Ostatně slova Kristova jsou nezvratným důkazem a dostatečným doložením, že nebe je i říše ztracení. Všechny tyto úvahy můžeme rozjímati z modlitby Páně, Otče náš, neboť tuto modlitbu nás naučil sám Kristus a jest nám drahým jeho odkazem.

4.

Bůh stvořil tento svět s jeho krásami a půvaby. Jedeme-li nebo jdeme krásnou krajinou, nemůžeme se dosti vynadívát na tuto krásu, lesnaté hory, roviny, řeky, horské potůčky prodírající se skalisky tichým, mlčenlivým lesem, krajinou ozářenou sluncem, to všechno není nic proti krásám nebe.

V nebi nebude dlouhé chvíle, neboť na Bohu spatříme stále něco nového, zajímavého. Při pohledu na Boha budeme velmi blažení a tato blaženost bude nekonečná, poněvadž i Bůh jest nekonečný a neskonalé krásný.

5.

Člověk cítící náklonnost k druhému, třeba k svému příteli, s nímž prožil delší dobu svého mládí, nebo dobu spolupráce na poli nějakého oboru, cítí nesmírný jakýsi smutek, opuštěnost. Tomuto pocitu říkáme láska.

Každý nevěrec, jenž nechce uznat existenci Boha, vůbec nemyslí, nebo myslí špatně, nemá správného úsudku.

Bůh musí být předmětem naší lásky, poněvadž nás miluje, musíme i my jej milovat.

6.

Kristu se s námi spojuje ve svatém přijímání, dává se nám za pokrm naší duše a působí v nás četné milosti. Bez svatého přijímání byli by jenom opuštění, osamocení a bychom, že nám stále něco schází ... S Kristem býti spojen, jest největší útěchou a radostí.

K svatému přijímání se musíme vždy pečlivě připravovati a tato příprava je dvojí: podle duše a podle těla. Podle duše záleží přijímání v péči o čisté svědomí a v pobožnosti srdce.

7.

Nemohu říci: "Boha jsem nikdy neviděl a proto v Něj nevěřím," protože Bůh je nekonečný, já ho nemohu svými smysly ani slabýma očima obsáhnout. Jeden druhému věřit musíme. Na světě jsou milionová města, v Americe, Evropě, neviděli jsme je, viděli je ti, kteří tam byli a přece musíme věřit, že jsou, poněvadž je viděli svědkové. Zrovna tak je to i s Bohem. Neviděli jsme nikdy rozum, paměť, vůli, poznáváme je z účinků, to samé je i z poznávání Boha.

Máme prositi o dar víry. Bůh dává tuto milost spíše duším prostým, chudým, nevzdělaným, nežli lidem, kteří se nesnaží Boha poznávat a v Něj věřit tak, jak je to jejich povinností. Neučený člověk a prostý má mnohdy větší víru v svého stvořitele, než bohoslovci i profesori bohosloví, třebaže se zabývají tímto studiem.

8.

Ježíš ním zanechal vzácný odkaz ve své eucharistii, dává se nám za pokrm v Nejsvětější svátosti oltární. Jaká to posvátná chvíle při proměňování. Na slova kněze vstupuje Pán Ježíš do prostické částky chleba, kdy kněz pronáší slova: "Hoc est corpus meum." Máme Ježíše zde přítomného tělem svým i krví svou, pojdme a klanějme se Jemu z hloubi svého srdce, neboť Jeho láska k nám jest veliká.

Mnoho svatých a světic božích odešlo do klášterů, aby tam mohli přinášet Bohu oběť, jako Kristus přinesl oběť pro ně a jistě nikdy nebyli zklamáni a kroku svého nikdy nelitovali.

9.

Vírou, nadějí a láskou vcházíme do království nebeského. Vzpomeňme si na naše rodiče, kteří o nás od našeho narození pečují, neb pečovali, aby nás vychovali k lásce k Bohu a Jeho církvi. Vzpomeňme si, jak jsme je kolikrát lehkomyšlně, nerozumě hněvali a bolest jim působili. "Cti otce svého i matku svou, aby se ti dobře vedlo na zemi!" Zní čtvrté přikázání Boží. Nezapomínejme na to nikdy!

Často jsme lehkomyšlně mrhali svým zdravím, mnohému jsme všelijak škodili na duši, na těle, byli jsme hněvivý, krutými k zvířatům, když jsme je bez příčiny týrali. Tímto vším můžeme zhřešiti proti pátému božímu přikázání.

Nejvíce hřeší lidstvo proti šestému přikázání božímu. Kolik rodin je za našich dnů rozvráceno, kolik dětí žije odloučeno od svých rodičů, mnohdy neznají ani otce ani matku. Jest třeba potlačovati hříšné žádosti, není dovoleno mimo manželský svazek obcovati se ženou v hříšném poměru, neboť to už je hřích proti svaté čistotě. Jen manželům spojeným pravým svazkem svátosti stavu manželského je dovoleno sdíleti lože manželství, aby lidstvo bylo zachováno.

Hřích proti svaté čistotě nejenže se odsuzuje, ale bývá i trestán často i zde na zemi. Právě pro tyto hříchy a nepravosti obyvatelé měst Sodomy a Gomory, byla tato města ohněm a sírou zničena a v těch místech vznikla mrtvá krajina, není zde života a mrtvé moře dosud hlásá hrozný boží trest.

Proti svému bližnímu nemluvme nikdy špatně, ani ho nepodezřívejme bez příčiny, ale mluvme o něm dobře a milujme ho.

Každá dobrá žádost je provázena skutkem dobrým, každá špatná žádost skutkem špatným.

10.

Noviciát je doba zkušebního roku pro novice, kteří se chtějí věnovat řeholnímu životu. Denní modlitby a práce se střídají. Zde se učí novic zachovávat dobrovolnou chudobu, čistotu a poslušnost. Zde se upevňuje jeho vůle, tříbí se jeho charakter, učí se dobře rozjímati o tajemstvích naší svaté víry a učí se také přinášeti oběti.

Chceme-li jiné vychovávat a vésti k dobrému duchovnímu životu, musíme napřed sebe vzdělávat a vycvičiti se v duchovním životě.

11.

Pohledme na obraz ukřižovaného Spasitele, na jeho trním korunovanou hlavu, na jeho zkrvavenou tvář, na Jeho tělo, na němž se nacházelo podle nálezu na Turinském plátně osmdesát velikých ran a ostatních menších a vzpomeňme si, že tyto rány způsobily naše hříchy.

"Odpusť nám naše viny" ozývá se v páté prosbě Otčenáše. Kristus odpouští nám rád naše hříchy a žádá na nás, abychom se jich nedopouštěli. Novými hříchy urážíme a křičujeme znovu. a znovu božského Spasitele a On trpí stále a stále za naše provinění. Učiňme si předsevzetí, že raději zemřeme, než bychom se dopustili těžkého hříchu. Jsme na rozhraní života, máme se rozhodnouti vstoupiti do řádu a změnit tak úplně naše smýšlení. Rozhodněme se vždy dobře, abychom později pak nelitovali našeho kroku. Prosme o milost, abychom vytrvali v dobrém.

12.

Hřích je velikým pokleskem proti Bohu. Když pomyslíme, co vytrpěl již Ježíš za těžké hříchy lidstva a ještě vytrpí, zdaž se nerozhodneme varovati se hříchu a nikdy nehřešiti?

Jak jsou nešťastní ti, co upadli do těžkého hříchu a jestliže nemají té síly, aby povstali, pak jsou pro nebe navěky ztraceni a co je čeká? Věčné trápení v pekelném plameni a žádná naděje na život blažený.

Vizme příklad padlých andělů. Svou pýchou, která jest počátkem všeho zlého, byli svrženi s nebe a to plným právem, neboť chtěli v nebi panovati a učiniti se rovnými Bohu. Vizme též naše prarodiče Adama a Evu. Jak krásný by býval náš život v ráji, nepodléhali bychom žádným chybám, hřích to byl, jenž nás učinil tak nešťastnými. Byla to neposlušnost a touha státi se rovnými Bohu. Jen pro bídný hřích jsme zbaveni blaženého života v ráji.

13.

Nahlédněme do žaláře boží spravedlnosti. Děsné strašné místo pro ty, kteří zemřeli v nekajícínosti. Pro ně nebude nikdy již

vysvobození. Spravedlnost boží nedá se posmívati a milosrdenství Boží zneužívati. Představme si malý prostor v lodi, kde jsou parní kotle a vedle uhelna. Vždy jen dvě hodiny lze tu dělníkům pracovati v děsném žáru a vzduchu prosyceném těžkými parami, v prachu a dusnu a po dvou hodinách musejí být vystřídáni dělníky jinými, neboť déle by tam nevydrželi, kdyby se nenadýchali svěžího vzduchu a neodpočinuli znaveným údům. Ti pracující dělníci tam dole v lodi mají naději, že opustí toto místo, aby si odpočinuli a občerstvili se. V žaláři boží spravedlnosti tomu však tak není. Věčně musejí trpět duše zavržené, pro ně neplatí vysvobození. Jaký to hrozný život. Bůh dovede být laskavý, obdivuhodný ve své lásce, ale dovede být i nekonečně přísný, s nímž není radno si zahrávati. Přišli jsme na duchovní cvičení, uchýlili jsme se do kláštera, abychom se varovali hříchu a nebyli jednou odsouzeni do žaláře Boží spravedlnosti. Za oběti, které přineseme Bohu, obdržíme život věčný.

14.

Po dobu noviciátu potkávají novice radosti i bolesti. Někdy se nám bude zdát, že jsme příliš vzdáleni světa, že jsme příliš poutáni, vzbudí se v nás touha vrátit se do světa, touha po volnosti. V takových okamžicích pohlédněme na obrazy křížové cesty a vzpomeňme si, že Kristus trpěl také nesmírné bolesti a pronásledování. Odporučme všechno do rukou Božích, spojme své bolesti s bolestmi Spasitele a snášejme pro Něj všechno a koruna věčného života nás bude po smrti očekávat.

Ve světě jsou dva prapory, prapor Kristův a prapor d'áblův. My se musíme postavit pod prapor Kristův, neboť tam jediné zvítězíme. Život věčný stojí za to, abychom zde na světě žili odříkavým životem.

Pracujme zde nejprve ke svému zdokonalení ke své spáse. Těch několik let studia již uplyne a my jako kněží budeme působiti jako kazatelé, jako misionáři a rozsévat slova věčné pravdy a vracet k Bohu duše hříšníků. Již nyní tušíme, že si Bůh vyvolil nás za nástroj, pracující k Jeho oslavě. Prosme denně Ježíše za sílu a věrné vytrvání až do konce.

15.

Křest působí odpuštění dědičného hříchu i všech spáchaných hříchů před křtem, jakož i všech věčných a časných trestů. Uděluje posvěcující milost, které býváme duchovně znovu zrozeni a učiněny syny Božími a dědici věčné spáasy. Činí pokřtěného údem církve katolické a vtiskuje mu nezrušitelné znamení křesťana.

Těžkým hříchem ztrácíme posvěcující milost a odlučujeme se úplně od Boha. Abychom opět získali posvěcující milost, musíme očistit svou duši svátostí pokání, neboť žádným jiným způsobem nemůžeme svou duši očistiti.

Přijímáme-li v milosti posvěcující svátost pokání, zvětšujeme a rozmnožujeme svou milost posvěcující a stáváme se Bohu milejšími.

16.

Lítost je bolest a ošklivost duše nad spáchanými hříchy.

Lítost jest dvojí: dokonalá a nedokonalá. Lítost je dokonalá, když hříchu litujeme z dokonalé lásky k Bohu, protože jsme totiž Boha, nejdokonalejší a lásky nejhodnější dobro urazili. (Dokonalou lítost měl např. sv. Petr a sv. Marie Magdalena)

Lítost je nedokonalá, když hříchu litujeme z nedokonalé lásky k Bohu, protože jsme totiž Boha ztratili a pekla jakož i jiných trestů zasloužili, nebo že hřích ve světle víry se ukazuje velice ošklivým.

Lítostí nedokonalou nabýváme odpuštění hříchů, přijímáme-li zároveň svátost pokání.

S lítostí musí být nezbytně spojeno opravdové předsevzetí, protože bezm předsevzetí skutečná lítost je nemožná. Zpovídat se máme ze všech hříchů, těžkých i lehkých. Z lehkých hříchů nejsme povinni se zpovídati, ale je to velice radno a užitečné, poněvadž se tím milost Boží rozmnožuje.

Nemáme se báti zpovědníkovi svědomitě vyznati své hříchy, neboť i on je křehkým lidským tvorem a zná i naši slabost. Mimo to je vázám zpovědním tajemstvím a nesmí nic vyzraditi.

17.

Abychom mohli spořádaně v klášteře žít a docílili pravé spokojenosti, musíme zachovávat tyto tři věci: snášet jeden druhého, zachovávat klášterní pravidla a konati svědomitě své denní práce a podříditi svou vůli.

Své představené musíme považovati za zástupce Boží na zemi jako jsou naši rodiče. Podle jejich rad se musíme řídit a konati to, co nám rozkáží. Tak jenom dosáhneme trvalého štěstí.

18.

Sv. František se narodil r. 1182. Jeho otec Petr Bernardone byl kupcem a úporně se stavěl proti úmyslu Františkově žítí v evangelické chudobě. Zbožně byl vychováván svou matkou Pikou. Otec chtěl učiniti Františka kupcem, ale Bůh usoudil jinak. František odešel od otce do světa kázat evangelickou chudobu a obnovit církev katolickou. Založil tři řády: Řád bratří menších, ženský řád sv. Kláry.(Klarisky) a třetí řád lidí ve světě žijících. Svatý František byl prodchnut vroucí láskou ke Kristu a s touto láskou činil pravé divy ctností a dával tak vznešený příklad tehdejšímu lidstvu. Na hoře Alverně vtiskl mu sám Pán Ježíš své svaté rány stigmata, jimiž František velice trpěl, ale snášel jejich bolesti z čisté lásky ke Spasiteli.

Svatý František přišel právě v té době, kdy ho bylo velice zapotřebí, aby obnovil budovu katolické církve již pomalu se řítící ke svému pádu. Pomohl znovu zbudovati církev Kristovu v duchu evangelické chudoby. František byl opravdu zcela oddán katolické církvi, byl jejím věrným synem. Zemřel 3. října smrtí blaženou.

(Předneseno na počátku noviciátu od 8. srpna do 15. srpna 1936.)

O umrtvování.

Umrtvování, neboli zapírání sebe sama jest jakási mužná síla nebo násilnost, kterou sami sebe poháníme ke konání, nebo snášení něčeho nám odporujícího, nebo k něčemu co jest nám opomíjeti a co přijímati. Rozeznáváme umrtvování vnitřní a vnější. u vnitřního

umrtvování mluvíme o umrtvování rozumu, vlastnímu úsudku, o úsudku nerozvážném, umrtvování rozumu, vlastní vůli. U vnějšího umrtvování mluvíme o umrtvování zraku, sluchu, chuti, jazyku, čichu, hmatu.

Umrtvování se dělí na aktivní a pasivní. Aktivní umrtvování je takové, které sami dobrovolně a svobodně cvičíme, abychom si je osvojili. Pasivní umrtvování je takové, které sami svobodně a dobrovolně cvičíme, abychom si je osvojili. Pasivní umrtvování je takové, při němž přijímáme z klidnou mysli protivenství, nebo kterákoliv jiná nenáviděná a protivná protivenství nám od jiných, nebo kteroukoliv jinou cestou z dopuštění Božího.

Jak znamenité, užitečné a záslužné jest umrtvování, nebo zapírání sebe sama? Odpověď zní: Jakékoliv umrtvování, i nejmenší, především vnitřní jest velmi výborné, Bohu velmi milé a nám obzvláště záslužné a užitečné ke ctnostem a k dosažení dokonalého života.

Vyslechněme samého Blossia nejproslulejšího asketu, jenž takto píše o vnitřním zapírání sebe a umrtvování: "Kdo někdy skrze Boha souhlasem s vlastní vůlí, též i v nejnepatrnějších věcech se zapírá a umrtvuje, činí věc Bohu velmi milou, než kdyby mnohé mrtvé k životu zpět zavolal." A vykládá to hned v následujícím: "Kdyby se dva lidé zastavili na téže cestě a napadli by ušlechtilou květinu, z nichž jeden by toužil ji utrhnouti, avšak lépe uvažuje řekl by si sobě: "Zřekni se ji kvůli Bohu." Druhý však nic neuvažuje předem, utrhl by květ, nehřešil by ovšem proto, že ji utrhl, avšak ten, jenž se zřekl květiny kvůli Bohu, přece by vzhledem k tomu, jenž ji utrhl, obdržel takovou odměnu, jaká je vzdálenost nebe od země."

Zdali je umrtvování a zapírání sebe sama vhodné a rozumné? Umrtvování a zapírání sebe sama i svým utrpením je též velmi vhodné, spravedlivé a rozumné. Neboť naše zvrácená přirozenost a její neuspořádaná utrpení samy ze sebe se kloní a nesou se k tomu, co jest špatné, ničemné, rozumu, ctnosti a spolu nejmoudřejšímu a nejspravedlivějšímu zákonu vůli a dobrotivosti Boží odporné, naproti tomu se odkloňují, odvracejí a obracejí se od toho, co jest dobré, správné a přímé a podřízeno rozumu, ctnosti, zákonu a Boží vůli v každém případě jest nejvýš vhodné, spravedlivé a rozumné, aby umrtvováním, nebo mužnou silou a násilností byly zdržovány od toho, k čemu se tak špatně kloní a nechají se unášeti, naopak se kloní k tomu, od čeho se tak zvráceně odklomují.

Hled', stojím přede dveřmi a tluku.

Přišel na tebe opět kříž. Stojí před dveřmi a velitelsky žádá o vpuštění. Nenechává se odmítnouti. Již dlouho jsi tušil, že přijde. Leželo to na tobě jako hluboké, příšerné bezvětrí před bouří. A potom přišel jako mocné, bouřlivé vlny, prudké, násilné, vše s sebou strhující. Tvoje nejkrásnější naděje zničil, životní práce leží zpustošena.

A ty zde stojíš, ještě zcela omámen od hrozného rány, která tě stihla. Jsi podobný tomu, jemuž přešla bouře s krupobitím přes tvůj dům, dvůr a pole a který ještě neví, zda je nyní všechno zničeno, či může být ještě něco zachráněno ze sutin, nebo se vše musí nechat ležet a znovu nechat vystavět.

Stále ještě nemůžeš pochopit, že taková pohroma tě mohla zastihnouti. Podpíráš svou hlavu na stůl a držíš zimničně tělo, protože myslíš, že se ti musí rozskočit. Chodíš kolem jako opilec, který více nevidí, kterou cestou se má dát. A vždy opět a opět se tážeš: "Jest to skutečnost, strašlivá událost, nebo jsem jen snil?" Téměř se nepoznáváš. Je ti, jako bys musel všechno odhodit a sám na to klesnouti, abys zemřel. A musíš plakati, nic jiného než plakati. Viděl jsi ho přicházet a přece tě překvapil. Slyšel jsi dobře blížící se a plížící se krok neštěstí, avšak nechtěl jsi uvěřit, že jeho přesto tak těžce na tebe dolehne.

Nyní jest zde. A ty se tážeš užasle: "Jest to skutečně ještě tentýž svět, na kterém jsem žil? Jest to totéž slunce, jež se mně ještě včera smálo do srdce? Jsou to ještě tiž lidé, s kterými jsem se mohl dříve tak těšit? Myslí a cítí též jako já?"

Nebo zastihla tato pohroma mne samého? Mne jediného z tak mnohých? Musí tomu tak býti, neboť se smějí a žertují, hrají si a mluví o události bez hlasitých slov a já myslím, že už více nebude vesel, dokud budu žít. Jejich smích řeže mne do srdce a jejich čilý tlachání působí mi ještě těžší utrpení. Přicházejí ke mně a promluví několik slov budících soustrast. Avšak táž slova znějí tak jako u onoho, jež ještě nezakusil jakou palčivou bolest působí srdci. Někteří se též skrytě nad tím těší, že to postihlo mne, oni však byli ušetřeni. A někteří mne dokonce viní, že já sám jsem vinen svým neštěstím. Jest pravdou, co starší předkové říkali: "Jakmile se někdo stane nositelem kříže, zůstává osamělým jako pelikán na poušti, jako sova ve zříceninách." Ti, kteří byli dříve mými

důvěrnými přáteli, ostýchavě se mi vyhýbají. Moji přátelé stali se tlachaly a nyní sám před Bohem musím vyplakati své hoře. A jest to tak nevýslovně bezcitné, zcela sám státi se svým zármutkem a utrpením. Krev vře v žilách a hlava vězí v ohni. Divoce buší rány srdce. Jest tomu jako by se chtělo ve mně všechno rozskočiti. Ve dne chodím sehnut plný zármutku a temné noci slyší mé bolestné vzdechy a jsou němými svědky hořkých slz. Toužím po temnotě noci, která mně zakrývá radost a jas světla a její ticho pozdravuje jak vysvoboditelku, protože mně srdce křečovitě svírá smích a hovor lidí. Když mne však obkličuje mlčení noci, toužím zase po dnu, neboť jeho zdlouhavější tep, jemuž musím bezduchý naslouchati a naslouchati zvyšuje mou trýzeň stonásobně. Jest mi, jakoby rozhoupala bič nad mou duší, jakoby probodala mé kosti ostrými jehlami.

A nikde není na světě místočka kam nejde se mnou mé hoře. Přimyká se ke mně, vězí mi hluboko v srdci a upomíná mne ustavičně na mé zničené plány a maluje mi temnou budoucnost před duší. Bráně se, vztahuje ruce ke kříži a prosím jej, aby měl s semnou přece trochu soucitu, ale on jest nemilosrdný. Je zde a nenechá se zahnat. Nekvapí odtud rychle jako prchavý průvan, ale chce zůstat i a hlouběji a hlouběji do srdce hlodati. Kdosi mi říká, že bude opět lépe, že čas zahojí všechny rány. Může býti, ale léčí tak nevýslovně pomalu a já musím mlčeti. A mlčení je tak nevýslovně těžké.

Proč k tobě.

Zvláštní otázka. Proč ne k tobě, proč k jiným? Nemají na tom druhí dosti, aby měli svůj vlastní kříž? Avšak tak se tážeš ty, protože hledíš stále sám na sebe. Kdybys hleděl častěji na jiné, mohl bys čísti v srdcích spolubližních, viděl bys více skrze těžkou záclonu a mramorovou zeď do svatyně rodin, politoval bys těch, jejichž zdánlivé štěstí nyní pozoruješ závistivým zrakem. Kdyby tajná bolest každého jednoho člověka byla mu napsána na čelo, musel bys s úžasem čísti o hoři, hlubokém jako moře, kde jsi jen dříve tušil plané štěstí a slast. Kdo soudí podle zdání, bývá lehko zklamán.

Nikoliv, tak se nesmíš tázati: "Proč přichází ke mně kříž?" Správněji bylo by říci: "Proč bych měl sám mezi tolika lidmi býti bez kříže? Proč bych neměl nésti žádného kříže?"

Kříž se nezastaví před žádným člověkem. Musí přijít, protože jsme lidé. Mnozí pociťují své břímě už na útlých dětských ramenou. Sotva se otevřelo světu něžné poupě jejich života tu kanou i těžké

krůpěje jako hořké slzy. A nikdo není rád, když prší do květů. Vždyť dětské slzy jsou tak hořké a dětské utrpení vrhá již často pochmurné stíny na celý život. Od dětství, plného utrpení a hoře často se nikdy více duše neuzdraví. Jiné putují svým dětstvím jako slunnou zemí, plnou štěstí a míru. Jednou však dolehne kříž i na jejich život. Vždyť neušetří nikoho. Dokud jsme ubohými lidmi a křehkými těly, dokud jsme závislí na vlivech podnebí a počasí dokud musíme žít pohromadě s jinými lidmi, jejichž cesty se křižují s našimi, jejichž zájmy se odrážejí dohromady se zájmy našimi, dokud bude vládnouti taková pošetlost a zlomyslnost na světě jako dosud, nemůže kříž zmizeti. Velmi jemný způsob života v naší době, bezuzdná touha po rozkoších, štvání a honba z práce do práce ze zábavy do zábavy učinily nervy ještě více nedůtklivými pro tíseň kříže. A kdyby byl někdo nahodile jednou bez kříže, ještě by si ho způsobil sám. A jak známo, kříže, které si člověk způsobil sám, jsou vždy ty nejtěžší. Kamkoliv se tedy obrátíme, kamkoliv pohlédneme, všude klopýtneme o břemeno kříže, všude vztahuje kříž proti nám svá tvrdá ramena. Kdybys mu chtěl uniknouti, musel bys utéci ze světa.

Kříž leží na lidech jako tvrdé jařmo a tlačí nás všechny k zemi. Jenom ti, kteří jej nikomu nevykřikují do světa, když cítí jeho břemeno, nevystavují se s ním na veřejné silnice, ale mlčky jej uzavírají do tajné komůrky svého srdce. Ti, kteří nejvíce mluví o kříži a utrpení, vždy jej nenesli velmi bolestně. Právě, hluboké utrpení není vtíravé, ono volá k nebi svým mlčením.

Nemá žádného účelu říkati: "Kdybych byl bohatým váženým.... zdrav, potom bych..." Nevíš snad ještě že nejsmutnější a nejžalostnější žalozpěvy nevycházejí z chatrčí chudáků, avšak z paláců bohatých? Že zoufalství se pociťuje i doma u truhel plných peněz? Bůh o to pečuje, že i stromy boháčů nerostou do nebe. Ti všichni obdrželi od kříže svůj díl. A jestliže Bůh někoho šetří, potom musí býti v úzkosti, že se na něm plní slovo svatého Augustina: "Největším křížem je, nemíti žádného kříže."

Nevidíš-li na své životní cestě státi žádný kříž, zastav se a hled', zdali snad nejdeš bludně. Mnohdy byl někdo zcela dobrým člověkem, dokud se musel v boji protloukati životem, když se mu však dobře vedlo, našel svou zásluhu. A potom teprve, když jeho duše bolestně zmučená pod břemenem kříže se sklonila a k nebi volala o smilování, když temnota utrpení na něho přikvapila, tehdy našel opět cestu k Bohu a k své povinnosti.

Neptej se, proč ty sám musíš nésti kříž. Neboť všichni jsme nositelé kříže, kteří v dlouhém průvodu jdou světem. V předu zástupu jde Onen, který nesl pro nás jednou těžký kříž. A za ním putuje dlouhý zástup lidí ze všech dob a pásem světa každý podle svého stáří a rodů. Avšak jediná myšlenka spojuje všechny, kteří chtějí nésti svůj kříž za Spasitelem. Proto září též jejich čela tak jasně a vesele pod křížem, proto vykračují tak šťastně, proto mohou také pod břemenem zpívatí jásavé písně. Ti všichni velmi dobře vědí, že ke křesťanu náleží kříž.

Nechceš také jít v zástupu? Spasitel stojí také u tebe, klepe na dveře tvého srdce, zdali bys mohl nésti kříž. Vezmi jej! Co přichází z Jeho ruky, jest dobré. Potom však nehleď ustavičně na kříž, na sebe a na svá přání, ale raději na Ježíše Krista, který tě předešel s křížem, ze všech nejtěžším. A hleď také na ty, kteří jdou obtížněji pod křížem než ty. Kdo ztratil jedno rameno, bude děkovati Bohu také za jiný. Nemysli vždy na sebe, nenaříkej ustavičně na svůj tvrdý osud, neboť vedle tebe je miliony těch, které krušnější osud postihl a přece jej mlčky snášejí. Bůh dává každému jeho kříž, neboť před ním neplatí žádný ohled na osobu. Dnes stihne tebe, zítra tvého bližního. Neboť jako nerozumné dítě, které přes to, že cítí bolest, bije do rány, protože mu působí bolest. Nemůže pochopiti, že má samo míti bolest, zatímco jiné děti jsou zdánlivě prosty bolesti a utrpení. A plno výčitek se bude tázati: "Proč já sám musím míti bolest a druzí nikoliv?"

Jediná otázka z dětských úst, kterou nemůže nejchytřejší profesor na světě zodpovědět. Jenom Bůh by mohl na to dát odpověď, neboť on ví, proč rána pálí. A sám zná odpověď na tvou otázku. Nehlouběj, nýbrž řekni pokorně: "To stačí, že to Bůh ví."

Co žádá od tebe kříž.

Závistivým zrakem hledíš na svůj kříž. Jest pro tebe nepřitelem, proti kterému musíš bojovati a jej nenávidět. Jako dítě se dívá po metle, která ho poznamenala na zádech dlouhými pruhy, protože zasluhovalo trestu, tak ty pozoruješ svůj kříž. A poněkud udiven si stěžuješ a tážeš se všech, kteří tě potkávají, tážeš se sám Boha. Za co jsem si zasloužil tohoto kříže? Proč nejsou druzí tak tvrdě potrestáni jako já, ačkoliv by se to pro ně velmi dobře hodilo, protože i oni nevyplnili tak dobře své náboženské povinnosti jako já?"

Avšak odkud to víš, že tvůj kříž je pro tebe trestem? Poznal jsi snad úradky Boží? Je to důvod vsutku více než dostatečný, proč je nám údělem kříž. My nemáme jistě žádného důvodu, abychom litovali trestu. Neboť jsme za svého života již tolik zhřešili, že by nestačil celoživotní kříž, abychom za něj poskytli dostatečného smíru. A mnohem dříve bychom se museli otázat: "Proč mne Bůh již více netrestá?" Vzpomeneme-li si na to, jak těžce trestal Bůh hříchy ve Starém Zákoně, jak děsně musel jeho jednorozený syn pykati za naše hříchy, neměli bychom se udiveně tázati, za co jsme zasloužili kříž.

Nemá vůbec žádného smyslu hloubati nad tím, proč ti udělil Bůh tento kříž. Odpověď na tvou otázku se nalézá někde ve Švýcarsku na jednom hřbitově. Zde stojí náhrobek, na němž je vyobrazen dub zlomený bouří. Větve a ratolesti leží polámané na zemi, jenom sukovitý kmen tyčí vzhůru. Dole u paty pak lze čísti slova: "Bůh ví proč." Otec, který ještě jediný zbyl z celé velké rodiny dal postavit tento pomník. A když stál, pátraje a jsa v pochybnostech před hádankami života, které mu působili palčivou bolest v srdci, když tápaje kolem sebe, hledal východisko z temnoty utrpení a trpkosti, stanul před ním Bůh se svou milostí, která na něho sestoupila a dovedla ho k jasným výšinám víry. A v jeho duši probleskla myšlenka jako utěšující hvězda: "Bůh ví proč." A tuto myšlenku si nechal na povzbuzení jiným vydlabati na náhrobek.

To je vlastně jediný utěšující základ, který můžeme nalézt. Bůh ví, proč. Jsme v Jeho rukou, jsme Jeho dětmi a jestliže nás navštěvuje křížem, potom to jistě nečiní proto, aby nás jen trápil tak, jako nezbedné kluky a jiné děti, ale chce nás vytríbiti, abychom jako hodné dítky Boží se k němu vždy více a více přibližovali. Jestliže musíš býti tak nemocen a tak ubohý, že je ti velmi bídno u srdce a nevíš ani kam bys měl obrátiti hlavu před hořkým utrpením, potom pamatuj: "Bůh ví proč." A jestliže tě někdo tak pronásleduje a pomlouvá, tě nenávidí a tupí tak, že si myslíš, že by ani psík nevzal z tvé ruky kousek chleba, potom si vzpomeň, Bůh ví proč. A jestliže ti zemřou na světě ti nejdražší lidé jeden po druhém, když na tebe dopadají rány jako krupobití a ty se pokaždé tážeš rozechvělým srdcem: "Co může ještě pro kříž nyní přijíti?" Potom nemalomyslně a vzpomeň si na to: "Bůh ví proč." A jestliže se ti nechce nic přes všechnu námahu a práci dařiti, jestliže tvé nejkrásnější plány přicházejí nazmar, jestliže tvé nejlepší vyhlídky jsou změněny a nesprávně pojaty, potom si vzpomeň: "Bůh ví proč."

Kříž má býti trestem? Byl to snad také trest pro Marii, když jejímu srdci byl propůjčen sedmeronásobný meč? Bylo snad trestem pro svaté mučedníky když museli přepustiti krev, život, čest a majetek za nejstrašnějších muk? Bylo snad také trestem pro mnohé svaté duše všech staletí, které ochotně obětovali Bohu za hříchy své a hříchy svých bližních? Myslíš skutečně, že nejšlechetnější a nejlepší ze všech lidí by museli sami z trestu za jejich hříchy kráčet sehnuti pod břemenem kříže, zatímco by padouši bez utrpení a prosti trestu měli putovati po své životní cestě. Nikoliv, Bůh musí mít jiné záměry, kříž musí býti znamením lásky k nám. Koho Bůh miluje, toho kárá a jestliže si někoho vyhlédl k něčemu zcela velikému, jestliže ho chce učiniti svatým, potom posílá na něj množství křížů. Nejdříve ho rozdrtí, aby byl hluboko proniknut svou nicotností a bezcenností, a potom ho zavolá k velikosti. Nejdříve musí býti duše očištěna od poslední přichylnosti ke světu a k sobě samé. Nejdříve musí příslušeti zcela a bez výhrady Bohu, dříve než bude moci býti užita, jakožto schopný nástroj, aby byla dokonalá k pravé velikosti. Protože Bůh očekává od tebe pravé šlechtné dílo, musíš zoceliti a utvrditi svou duši v ohni svíce, aby ses tak naučil poslední mocnou jiskru, která v tobě dřímá vybičovat a ji úplně uhasit, dáti Bohu to nejlepší a bez výhrady se mu zcela obětovat. Protože tě Bůh chce vychovati ke svatosti, musí tvou duši pádnými ranami kladiva utrpení zpracovati, tak jako sochař uhněte sochu z hlíny, nebo ji vytesá z hrubého mramoru a učiní ji tak krásnou, že jest nádhernou ozdobou tam, kde má býti postavena. Hrůza a mráz proniká ti až do morku kostí a připadáš si, jakoby se mělo v tobě všechno rozskočiti, avšak veliký, Božský umělec si vyměřil od věčnosti každou ránu na své plány a ví, že je to potřebné pro tvou uzrávající duši a že z tak zdánlivé tvrdosti a nesnesitelnosti vypučí vznešená moc. Obilné zrno musí nejprve v zemi shnít a být zničeno, dříve než může jeho vlastní životní zárodek parazitovati a dostat se ke světlu na povrch. I v tvé duši dřímají taková obilná zrna, která se vyvíjejí a čekají jen na to, aby stará tvářnost tvé duše byla zničena nemilosrdnými ranami utrpení.

Kříž a utrpení činí tvé srdce hlubokým, prostranným, činí je dobrotivým a milosrdným, plné odříkání a obětavé lásky. A potkali-li tě v životě lidé, kteří jsou zcela klidní a oddaní, tak plné, vřelé, pochopené a odpouštějící dobroty, tak plné síly a sebeovládání, jejichž srdce ti připadá jako hluboké, jasné, horské jezero, potom jsou to většinou lidé, kteří se mnoho naučili ve škole utrpení. Kdo mnoho netrpěl a neobětoval se, neví nic o životě a zůstává vždy

povrchní. A jestliže chce potěšiti, nelze mu věřiti, protože jeho slova zní dutě a prázdňe a nezní z nich čistý, temný hlas životní zkušenosti. Nikoliv, kdo necítí těžké břímě kříže na svých ramenou, kdo nemyslí s tajemným rozechvěním na kříž nejbližšího dne, kdo se nedověděl, jakou pomluvu a pronásledování působí zlí lidé, kdo nejedl svůj chléb se slzami a neusedával za bezesných nocí na svém loži a nehleděl s hrůzou vstříc přicházejícímu dni, kdo nevstoupil do chýší chudých a neochutnal hořkost jejich života, ten nezná života jehož duše není ještě zralá, není ještě vychována. Utrpení musí ještě hluboké vrásky způsobiti, aby mohl Bůh vsítí obilná zrna pravé životní víry. Utrpení zušlechťuje duši. Mohli bychom skoro určití cenu člověka podle hloubky jeho utrpení, co on vytrpěl. Dle zevnějšku zdá se utrpení jako temná, nehybná voda, která skrývá jenom příšerné. Ve skutečnosti však tekou ve spod jasné a čerstvé životní prameny, které udržují naše myšlení, řeč, jednání ve zdravém a jasném chodu. Ve škole kříže chce Bůh zušlechtiti a zjemniti naše myšlení, cítění i vůli. Chce, abychom úplně proměnili náš život a byli proměněni jeho leskem.

Tím jest také stará otázka vyřešena, o kterou tak mnozí klopýtají: proč totiž většinou nejlepší lidé většinou trpí. Odpověď na tuto otázku zní jednoduše: protože Bůh je má nejraději, protože mu jsou příjemní, protože je přetvořil ve své škole v dokonalé učenáky, protože z nich chce učiniti svaté.

Nesmíš proto hleděti na kříž, jako na svého nepřítele, působí-li ti bolest a chce tě odhoditi z kolejí. Při něm leží sladké zrno pod drsnou slupkou a skrývá v sobě neobyčejně veliké životní síly, které máš využití pro svůj duševní pokrok. Pokus se pokládati jej za dar Boží. Nevíš, že svatí prosili o utrpení, že jejich ruce se vztahovali po trnové koruně, když jim byla nabízena se zlatou korunou za odměnu? A blahoslavená Kateřina Emmerichová činila výčitky své přítelkyni Alisii Henzlové, když tato chtěla pro ni vyprositi úlevu v bolestech: "Proč mně chceš odníti mé květiny?" tázala se jí a prosila, aby pro ni nikdy neprosila v tomto záměru.

Nyní můžeš porozuměti, co chce od tebe kříž. Chop se ho tedy s odvahou, neboť Bůh k tobě přichází.

Examen particulare má 5 částí:

- 1) díkyčinění (solve Deo grates)
- 2) prosba o osvětlení (pete lumen)
- 3) zpytování svědomí (diskute mentem)
- 4) vzbuzování lítosti (elice dolorem)

5) předsevzetí (propone emendationem)

K úctě Panny Marie máme se často modlit Magnificat, jenž je jedinou písní, kterou máme od Marie, abychom poděkovali Bohu za dobrodiní a vyprosili si nová. Zvláště nesmíme se jej nesmíme zapomenout pomodlit se jej po svatém přijímání jako díkůčinění. Učený Gerson nám praví, že Panna Maria se jej modlila sama často a zvláště po svatém přijímání. Učený Benzoni, vykládá Magnifikat, uvádí mnoho zázraků vykonaných jeho mocí. Praví, že ďáblové se chvějí a utíkají, když slyší tato slova: Fecit potentiam in brachio suo, dispersit mente cordis sui.

Věrní otroci Ježíšovi v Marii musí rádi často se modlit modlitbu "Zdravas Maria", jejíž cenu a zásluhu, vznešenost a nutnost dosti neznáme. Zdravas Maria je nebeská rosa, která zvlažuje naši duši a zúrodňuje ji pro všechny ctnosti. Duše, která nebyla zvlázena touto modlitbou, nepřináší plodů, dává pouze trní a bodláčí. Vyvolené duše pochopte že Zdravas Maria je nejkrásnější ze všech modliteb po Otčenáši. Je to nejdokonalejší pozdrav, který ji poslal Nejvyšší po archandělu, aby získal její srdce. Zdravas Maria dobře pomodlené zahání na útěk ďábla, je kladivem, jež jej drtí. Zdravas Maria je posvěcením duše, radostí andělů, melodií předurčených, písní Nového Zákona rozkoší Mariinou slávou Nejsvětější Trojice. Zdravas Maria je láskyplným polibkem, který vtiskujeme Marii, je rdící se růží, kterou jí přinášíme, je vzácnou perlou, kterou jí podáváme. Všechna tato přirovnání jsou od svatých.

Duše, živý obraz Boží, vykoupená drahocennou krví Ježíše Krista, Bůh chce, aby ses stala svatou jako on v tomto životě a oslavenou jako on v životě po smrti. Získání svatosti Boží je tvé jisté povolání. K tomu musí směřovati všechny tvé myšlenky, slova i skutky, všechna tvá utrpení a všechna hnutí tvého života. Jinak odporuješ Bohu, nekonajíc to, k čemu tě stvořil a nyní zachovává. O jak podivuhodné dílo! Prach proměněn ve světlo, ohavnost v čistotu, hřích ve svatost, tvor ve svého Stvořitele a člověk v Boha. Podivuhodné dílo opakuji, ale nesnadné samo v sobě a nemožné pouhé přirozenosti. Jen Bůh svou milostí, milostí bohatou a mimořádnou může to dokázat. A stvoření celého vesmíru není takovým veledílem jako toto.

Duše, jak se zachováš? Jaké prostředky si vyvolíš, abys kráčela kam tě Bůh zve? Prostředky spásy a svatosti jsou všem známy, jsou označeny v evangeliu, vyloženy učiteli duchovního života,

prováděny světci a jsou potřebné všem, kdož chtějí dojít spásy a dokonalosti. Jsou to pokora srdce, ustavičná modlitba, všestranné umrtvování, odevzdanost do vůle Boží.

Maria je nazvána svatým Augustinem a je ve skutečnosti živým kadlubem Boha, forma Dei, to znamená, že jen v ní se utvořil přirozeně Bohočlověk a to znamená rovněž, že jen v ní se může člověk přirozeně přetvořit v Boha, pokud je toho schopna lidská přirozenost milostí Ježíše Krista.

Sochař může přirozeně vytvořit sochu nebo poprsí dvěma způsoby: 1) buďto použije své dovednosti, síly, vědomosti a drobných nástrojů, aby vytvořil obraz v beztvárné a tvrdé hmotě.

2) nebo jej vyleje do formy. První způsob je zdlouhavý a obtížný přivádí mnoho nehod. Stačí často jediný špatný úder dlátem, nebo kladivem, aby se zkazilo celé dílo. Druhý způsob je rychlý, snadný a příjemný, téměř bez námahy a útraty, jen když je nástroj dokonalý a představuje věc přirozeně a když je látka, již používá, dosti tvárná a jinak se nevzpírá jeho ruce.

Maria je velký nástroj Boží, utvořený Duchem svatým k přirozenému vytvoření Boha, člověka hypostatickým spojením a k vytváření člověka- Boha milostí. Nechybí této formě žádný rys Božství. Kdokoliv se do něho vrhne a nechá se volně zpracovat, přijímá zde všechny rysy Ježíše Krista, pravého Boha způsobem jemným a přizpůsobeným lidské slabosti bez mnoha utrpení a námah, způsobem bezpečným, bez bázně šálení, neboť ďábel nikdy neměl a nebude mít přístup k Marii a konečně způsobem svatým a neposkvrněným, bez stínu nejmenší poskvrny hříchu. O jaký je rozdíl mezi duší přetvořenou v Ježíše Krista, cestami obyčejnými, která spoléhá jako sochař na svou zručnost a dovednost a mezi duší docela tvárnou, jemnou, měkkou, která nespolehá na sebe, vrhá se v Marii a nechává se v ní utvářeti činností Ducha svatého! Kolik je skvrn, kolik je chyb, kolik temnot, kolik klamů, kolik přirozeného a lidského je v první a jak je druhá čistá, božská a podobná Ježíši Kristu! (tajemství Mariino)

Duše svatého Pavla se podobala hudebnímu nástroji, harfě, nebo viole, jehož struny, i když se jich nikdo nedotýká, zachvívají se stejným hlasem a v souladu s jinými sousedními nástroji. (Jeho poměr k svým křesťanským bratřím) F. Prat T.J. Svatý Pavel.

Způsob zpytování svědomí částečného. (examinis particularis)

1) Postřehni od začátku některého měsíce jistou chybu, nebo okamžik (bod) v němž jsi chybil, nebo k němuž jsi nakloněn a rozhodni se též získati některou jistou ctnost.

2) Nejméně dvakrát za den, a sice před polednem a po večeři, konej zpytování o chybě a ctnosti. O chybě, jak by ses jí vyvaroval, o ctnosti pak, jak bys našel k ní příležitost a jak bys jí nikdy neopomenul.

3) Zaznamenej si obojí počet zápasů a sice co do pevnosti odstraňování chyb a upevňování ctností.

Velké a malé utrpení.

Velké utrpení přichází často jako v útočném kroku na nás vpadající, jako hučení orkánu, který vše proráží, nebo protrhuje s divokým násilím své moci. Často nás nalezne úplně nepřipravené a potom označují obyčejně podlomená, zklamaná a ztrpčená srdce cestu, kudy se brala.

Avšak jsou také přírodní rekové, kteří se nenechají vykořeniti. Dobře se ohýbají, avšak pevně se tísní ve skalním základu svých ryzích zásad. Viděl jsi někdy les, jímž táhla mocná bouře? Jedle se svou útlou a ohebnou podstatou a svým kořením blízko povrchu půdy leží bez pomoci na zemi, která podlehla nárazu. Dub pak stojí pevně a vzdorovitě na svém místě a zdvihá pyšně svou korunu vzhůru, jakby chtěl nepřítele vybídnouti k novému boji. Též na něj dopadla bouře, pustila se zuřivě do jeho větví a ratolestí, cuchala a rvala ho, zuřila, řvala a vztekala se, jako by ho chtěla porazit k zemi za každou cenu. Dub však stál. Ohýbal se sice, skřípal a vzdychal pod mocnými údery bouře, avšak nepadl.

To přišlo proto, poněvadž si navykl od mládí na zuřivou bouři divého větru.

A smál se jeho pyšnému počínání. A čím více se natahoval k nebi a bouři k boji vyzýval, tím hlouběji zapustil své kořeny do země a žádné bouře se nepodařilo ho porazit.

A jestliže nechceš skrze kříž a utrpení dáti se vykořeniti, musíš také od mládí navykati na přemáhání malých utrpení v žáru boje. Stávají se nezdolnými pro veliký, těžký životní zápas. A jak často mocné bouře tě přepadnou, budeš tu státi vzdorovitě pyšnou silou a

na konci budeš moci ještě se svatými prosit: "Ještě více Pane, ještě více!"

Jestliže vidíme, že někdo klesá pod křížem, že se nechává mučiti myšlenkami, že musí sám těžce život snášeti, že sám vrhá svou víru přes palubu lodi (lidského života) protože se sám domnívá, že není jeho utrpení k dobru a milosrdenství Božímu, potom musíme obvykle předpokládati, že nepřekoná i malé utrpení statečně. Sténáním, vzdycháním a naříkáním neunikne utrpení, nýbrž jeho charakter se přitom nijak nezocelí a stane se slabým a křehkým. Nemá železa v krvi a proto také prozrazuje takový pohled budící soustrast, jakmile ho napadne nějaké utrpení.

Ano malé utrpení, mohou se státi dobrodiním pro všechny, kteří statečně pracují na své sebevýchově. Poctivě se snažící a zápasící lidé dovedou je vyzískati ke svému duševnímu pokroku a každé nové utrpení jim přináší své zásluhy, nové pocty, nové síly.

Mnozí lidé myslí, že nosí množství malých řížů, avšak ve skutečnosti jsou to jenom domněnky. Byli již filosofové, kteří tvrdili, že bolest pozůstává jen v domněnce. To jest ovšem určitě klamné, přemrštěné. Přece však zůstává pravdou, že přílišný kříž a přílišné utrpení není nic jiného než domněnka. Lidé, kteří na sebe často myslí a mají náklonnost i čas, mnoho se zabývají se sebou, ti mají obvykle nejtěžší kříž. Lidé, kteří musí mnoho pracovati, jimž životní bouře šíleně hučí kolem lící, nemají času se obírat skutečnými a domnělými křížky. Vztyčí se a jdou dál.

Těm však, kteří se potýkají se svými předstíranými utrpeními, měli bychom přát jednou nějaký správný kříž, aby přišel jako prudká bouře přes malé kříže a odvál je. Sami by se tomu smáli, že se tak dlouho soužili pro nic a za nic. Někdy bychom je museli skutečně politovati, když si obšírně uvědomí svá mnohá utrpení, s jistým ocitem blaha se nad tím rozplývají v tom si libují a s nejmožnější šíří se staví do veřejností, aby byli viděni. Jsou nevyčerpatelní ve vynalézavosti nových utrpení. Brzy jim schází to, brzy zase ono, brzy je bolí hlava, brzy zase žaludek není v pořádku, brzy mají loupání v kostech, brzy je tepot nepravidelný, brzy zase se bojí ochrnutí srdce. Dnes si stěžují, že k nim nemá nikdo zřetele a netáže se jich na jejich mínění, zítra se cítí odstrčeni a že je s nimi jednáno nevážně. Zde je někdo příkře přijal, tam zase nehleděl jak náleží na jejich právo. Jeden je pomluvil, nebo mluvil o nich pohrdavě, jiný zase uznal jejich zásluhy za nedostatečné, třetí je dokonce očernil u představených. Pouze malé vrtochy, skrze něž chtějí býti mučedníky. Rozumný člověk se vychovává k tomu klidně

se vyhnouti maličkostem, avšak oni na každém kroku a v každé stopě mají roli nevině pronásledovaného a činí při tom jiným život obtížným. Bouře ve sklenici vody je plete. Sami nemají zřetel na své spolubližní, touží však po tom tím více. Jsou mučedníky svých iluzí, avšak nositeli kříže nejsou. Proto se od mládí vychovej k tomu, abys mohl mlčky a bez nářku uniknout malému utrpení. Potom se stane dobrodincem pro tvou duši a ne-li stane se ukrutným tyranem.

Síla v eucharistii.

Pustou pouští ubírá se karavana. Kolem nedozírná rovina s tvrdou, vyprahlou půdou. Slunce praží nemilosrdně a kamkoli pohlédneš všude jen písek a zase jen písek. Mrtvo, pusto, příšerný hrob. Ve tvářích jezdců zračí se úporný smutek a do srdce se vkládá strach z blízké budoucnosti. Poslední zásoby vody došly, nesmírná žízeň trápí člověka i velbloudy a ta poušť jako nekonečná. oči horečně bloudí po krajině, zabodávají se do půdy, zda není někde pramen vody. Karavana den za dnem se menší, žízní a úžehem padá člověk i velbloud aby už nepovstali. Nenalezne-li se včas pramen vody, celá karavana tragicky zahyne. Však hle! Tam v dáli ční cosi jako strom, toť tamarišek a pod ním snad vyvěrá pramen. Zbývající karavana napíná své poslední síly, snad tam pod tím tamariškem v dáli čeká spása. Téměř umdlévaje dostihne konečně svého cíle. Hle, příjemný stín a pramen občerstvující vody. Karavana zachráněna.

Proč uvádím tento příklad? Dnešní moderní svět se svými vynálezy a moderní technikou, mění se v duševní poušť, protože se vzdaluje od Boha, od Krista v Nejsvětější eucharistii. Miliony a miliony lidí bloudí dnes v poušti duševní vyprahlosti svojí vinou a vzdalují se od pramene Nejsvětější Eucharistie. Mnozí se podobají těm, kteří mv poušti žízní a úžehem hynou. Svatá eucharistie, toť osvěžující pramen, který má v sobě sílu zachránit duši od věčné záhuby. Ve stínu křesťanských katedrál a chrámů dlí ve svatostánku Kristus v Nejsvětější Eucharistii. Prostá, jako sníh běloučká hostie chová v sobě celého Boha Nejvyššího Pána, celého Krista, celé Jeho mystické tělo s krví i duší, veškeré Jeho Božské vlastnosti. Je v ní tentýž Kristus, který před tisíci devíti sty lety se za nás obětoval krvavým způsobem na kříži, aby nás vykoupil a nám v nebi připravil místo. A protože ve svaté hostii je Kristus přítomen celý,

se všemi svými Božskými vlastnostmi, se všemi schopnostmi, s Božskou svou mocí, velikostí a všemohoucností s veškerým svým Božstvím, chová v sobě svatá Eucharistie nesmírnou sílu, které se děsí odvěký nepřítel lidstva, vládce pekla a s ním všichni naši nepřátelé.

Křesťanská duše, zde se hluboce zamysli a uvažuj. Jestliže se ve svatém přijímání s tebou spojuje sám Kristus, sám Bůh úplně přítomný svým tělem, krví a vlastnostmi Božskými, ten Bůh, který pouhým slovem a pokynem ruky řídí celý vesmír a miliony a miliony světy jako velkolepý světový hodinový stroj, ten Bůh, jenž takřka drží všechny světy, celý vesmír na jednom prstě proti jemuž je i ta nejmenší nebeská planeta jako zrnko písku, jako kapka vody v nesmírném oceánu vod ...

Pak věru, nemůžeš se na světě bát nikoho. Vždyť Kristus je s tebou, vchází do tvého srdce, činí si v něm příbytek který je mu příjemný a stává se nezdolnou baštou, mocnou věží před útokem nepřátel. Proto si dovedeme vysvětlit, proč naši prvotní křesťané, svatí mučedníci statečně pro Krista umírali, vytrpěli nejhroznější muka, jaká dovede vymysleti lidská zloba, největší pronásledování stávali se hrdiny, nad nimiž žasnul i sám pohanský Řím. Vždyť měli v srdci samého Boha. Věřte, kdyby svatá eucharistie nechovala v sobě takovou sílu a moc, jistě by tak hrdině a obětavě neumírali i malé křesťanské děti. A jestliže dnes komunistické a vůbec bezbožské hnutí bojuje proti Kristu v Nejsvětější Eucharistii, pak bojuje marně a zcela bezúčelně. Bojuje asi tak, jako když člověk svou hlavou chce prorazit zeď nějaké pevnosti, sám si ji roztrhává.

Je pořád doba velikonoční a to až do svátku Nejsvětější Trojice. V této době je povinen katolický křesťan přijmout svátost pokání a to pod těžkým hříchem a Nejsvětější svátost oltářní. Neváhej drahý křesťane a nebyl-li jsi snad ještě v této velikonoční době u stolu Páně, neprodlévej a jdi okamžitě. Pracuješ, jsi zaprážen v práci od rána do večera, potřebuješ občerstvení, novou sílu k další práci k dalšímu životu, v Nejsvětější Eucharistii posilní tě Kristus, dá ti potřebnou sílu, energii, požehná tvou práci, dá ti potřebné zdraví a schopnosti k tvému povolání. Budeš-li s láskou a touhou přijímati Krista, pak jistě pocítíš v sobě sílu ke zdolání všech námah duševních i tělesných, staneš se statečným proti nepřítelům tvé duše jako byli první naši křesťané a mučedníci. Budeš vzdorovati každé bouři tohoto světa. "Já jsem pramen vody živé." praví Ježíš Samaritánce a toho si budme my katoličtí křesťané dobře vědomi. Jako zahyne v poušti poutník bez pramene vody, tak zahyne a

ztroskotá ten, kdo nepřijímá Krista v eucharistii. Nebudeme-li mít sílu v Nejsvětější Eucharistii, život náš bude bezúčelný, pustý a zahyneme.

Následovati Krista znamená osvojovati si jeho smýšlení, jeho city, jeho touhy, jeho myšlenky, jedním slovem jeho ducha, to je zapomínati po příkladu tohoto Božského vzoru sám na sebe, aby jiní měli radost, chápati skutkem, že je větší štěstí dávat než přijímat, zříkati se svých největších práv a sloužiti bližnímu, milovati své bratry tolik, že člověk za ně dává svůj život a dobrovolně bere na sebe kříž místo dovolených požitků, které by mohl míti. (F. Prat T.J. Svytý Pavel.)

Úkol mravního povznesení, přetvoření a výchovy duší, který nynější svět nám dává je tak nesmírný, že by mohl zastrašiti naše slabé vůle. Co zmůže taková nepatrná bytost jako já, proti zlu a netečnosti? Ze sebe nic, to je jisté, s Bohem a skrze Boha všechno. Věřím, že v dobru je velmi veliká rozpínavá síla, věřím, že ani jeden z těchto skrovných a neznámých skutků, ani jedna z těchto myšlenek, které jen Bůh vidí se neztratí, že každá poslouží duším. Věřím, podle jednoho svého oblíbeného výroku že nevíme, kolik bychom vykonaly dobra, kdybychom konali dobro." Je třeba pracovati na sobě, usilovati o vnitřní přetvoření každého dne, každé hodiny konati svou povinnost a každé dobro, které můžeme vykonati. Především však třeba prositi Boha, aby nás prodchnul silnou láskou. Abychom milovali Boha, který obnovuje a přeměňuje duši a život a stává se skrytým původcem našich skutků, bychom milovali všechny bytosti, bychom mocně a živě milovali duše, bychom milovali všechny trpící a lkající. taková láska má moc zachrániti svět. Proč naříkati, když můžeme jednat? Proč nenáviděti, když nenávisť zabíjí a když tato Božská láska může oživit a přeměňovati srdce.

(Alžběta Leseurová)

Mnohým lidem tohoto pokolení chybí vůdčí myšlenka a máme nevyhnutelnou potřebu býti vedeni a nesení myšlenkou větší než my. Jakou krásou je soulad v lidském životě, když veliké a malé skutky vycházejí z jedné hluboké myšlenky, když všechno, srdce, rozum, vůle směřuje k jedinému cíli. Když Boží láska se zmocnila duše a přeměnila ji, když tento soulad je výsledkem dlouhé duševní práce, často bolestné, ale vždy plodné, která z této duše udělá cosi dokonalého a Božsky krásného!

Čtu evangelium a v tomto jemném světle odhaluji a sobě dosti koutů sobectví a marnosti. Kniha jedinečná, neustále čtená, neustále nová, krásná svrchovanou krásou. Vyzařující pravdu, vybraně milá a líbezná, z níž se neustále čerpá a nevyčerpá.

(Požehnaný dare Boží, proč na tebe lidé zapomínají, když přece jen z tebe poznají poselství lásky?) (Alžběta Leseurová)

"To jsem vám řekl, aby má radost zůstávala ve vás a aby vaše radost byla dokonalá. To přikázání vám dávám, abyste se milovali vespolek, jako jsem já miloval vás."

V Ježiši, po Večeři, v tichu a dumavosti večera vyšla tato jedinečná slova z tvé duše a z tvých rtů a přes staletí přišla k nám. Svět často na ně zapomínal, dosud na ně zapomíná, nejnepatrnější z tvých dcer cítí jejich chvění ve sluchu a ve svém srdci. V poslední večeři Kristově po večeři se jak požehnaný refrén vrací výzva k lásce lidí mezi sebou a k lásce lidí k Bohu. Milujte se. To je poslední zákon, závěť Toho, jenž jest láska a kdo přestane milovati, není křesťanem, není učedníkem Kristovým. Ani jedné vyjímky nemá tento zákon. Bytost, kterou od nás dělí vše: rod, výchova, názory, ubohý divoch, k němuž se nikdy nepřiblížíme, největší provinilec a nejpodlejší bytost, každý má právo na naši lásku, každého máme míti za bratra. Což na všechny nehledí oko Boží, což je Bůh nemiluje? Nemají duši jako my, která nám má býti tím dražší, čím se zdá vzdálenější od Jediného Světla? Rozšířme své srdce, aby se tam vešly všechny lidské bytosti. Ať se pod dotekem Božím rozechvějí všechny veliké myšlenky, celá lidská něha. Učme se nalézati v každé duši místo, kterým jest ještě spojena s nekonečným Bohem.
(Alžběta Leseurová)

Noc Ježíšova. Noc se sklání k zemi. V lidských příbytcích hasne pozvolna světlo za světlem. Nebe se jiskří miliony hvězd, ale na zemi září jediná hvězdička: věčná lampa Ježíšova. Její matné světlo proniká okny skromného kostelíčka a šíří se tmou. Vidiš je? Ježíš ti posílá tento paprsek a vzkazuje po něm, že nikdy neodpočívá, že jeho srdce ustavičně hoří láskou k ubohým, nešťastným, ano i ke katanům. Jak svatá je noc Ježíšova!

Duše oddaná svatostánku, ty spíš. Tvá kadidelnice vyhasla, ale k nebi neustále vystupuje kadidlo Ježíšova klanění

Ty spíš. Na tvou podušku padla poslední slova tvé lítosti, ale Ježíš neustále pozvedá smírný hlas ke trůnu věčné spravedlnosti.

Ty spíš. Tvé srdce netluče již věčností, ale Ježíš neustále obětuje Nejsvětější Trojici sebe sama v dík za dobrodiní udělená světu.

Ty spíš. Tvé rty se otevírají jen klidným dýcháním, ale Ježíš neustále uctívá nebe a posvěcuje zemi svými prosbami. Jak svatá je noc Ježíšova! ("Jiskry")

Co to?...Slyš! Pekelný hřmot zaléhá do duše a uráží nebe. To zástup hříšníků táhne s vytasenými zbraněmi do boje proti Ježíšovi. V noci propukají vášně a hříchy s novou silou. Tělo se bouří, duši ovládá zlost, rouhání, ďábelská, šílená nenávist, svatokrádežné úmysly... Zrazená nevinnost, pošlapaná ctnost, nedodržené přísahy, zneuctěná Hostie..... Je to zátopa bahna, je to oceán, který příbojem svých vln doráží zběsile na svatého svatých, je to tlupa divochů, která metá své ohnivé šípy na Beránka Božího.

O Ježíši, proč nerozboříš své svatostánky na zemi a nezřídíš je na nebi? O svatý svatých, proč nezničíš svým bleskem tyto nešťastníky? O Beránku Boží, proč si aspoň slovem nepostěžuješ?

A nyní naslouchej znova, duše eucharistická! V chudé kapliče, do níž snad vane mrazivý vítr, modlí se a pláče několik duší, nasycených slzami, umrtvováním a láskou. Pohled' na ně: metný paprsek věčné lampy ozařuje jejich tváře a slzy v jejich očích se třpytí jako drahokamy. A co činí Ježíš? Naslouchá jim a zapomíná urážek. Dívá se na ně a zapomíná ohavnosti tisícerych vin. Ještě je volá, vine na své Srdce.. a zapomíná ukrutnosti nevďěčníků. Ježíš je miluje a zapomíná nenávisti svatokrádců.

Jak smutná byla by noc Ježíšova, kdyby nebylo na této zemi eucharistické stráže! ("Jiskry")

Jaká veliká věc je duše a jak se dobře cítí její odlišnost od těla a nezávislost na něm! V tělesné skleslosti a bolesti, když naše ubohé duševní schopnosti cítí protiklad tělesné únavy, duše zůstává velmi svobodná, pokračuje ve svém vlastním životě a podporována silou, o které ví, že přichází shůry, ovládá toto tělo a udržuje je v poddanosti. Ale jak tehdy potřebujeme Boha a jak dobře cítíme, že bez jeho milostí bychom byli velmi brzo přemoženi! (Alžběta Leseurová)

Usebranost duše, která může být i prostřed zaměstnání a povinností zevnějších od nichž se nemohu osvobodit, méně než kdo jiný, duše může býti celou tak bílou a prázdnou světa, jako cela mnichova, kříž a knihy, totiž Bůh a práce, to jsou společníci samoty řeholníkovy, to může také učiniti samotu pro duši nejvíce otrásanou hlukem a činností zvenku. (Alžb.Leseuro.

Dr. Čenek Tomáško.

Polibky.

Má drahá vzpomínko! Já tehdy vracel jsem se z Lateránu v té chvíli přešťastné, kdy knězem věčným právě jsem se stal...Z mých dlaní svatá vůně oleje se dosud nesla k Pánu, než ne již sluhou svým, leč přítelem mne sladce jmenoval...

Šla se mnou maminka, jež přijela, by viděla své dítě, až u oltáře po prvé ke mši svaté bude brát..... Ji v duši hrála myšlenka, že v chrámu zítra na úsvitě se v skutek promění, zač modlitba se k Bohu tolikrát...My oba mlčeli... Jen srdce naše k nebesům až spěla a kolem nás jak v dálce mlhavé se ztrácel všecken svět..... Když v duších blažených se hudba andělská nám rozechvěla, jaký div, že tiše odmlčet se musel každý lidský ret...?!

Když domů přišli jsme, tu maminka má vděčně vzhledla vzhůru, pak objala mne vroucně do náručí na svou teplou hrud' a tiskla

žhavé polibky hned na ruce, hned na tonsuru a přitom říkala: "Můj synáčku, jen čistým knězem buď!"

Má drahá maminko, teď bez tebe jdu pozemským žitím a tvoje srdce dávno kryje černá hrobu zem, - leč polibky tvé na ruku i na tonsuru dosud cítím a hlas tvůj mateřský mi dosud zvučí...zvučí...v nitru mém..... (ke dni matek 7.5.1937)

Budoucnost bude tím, čím ji učiníme. Ať nás pronikne tato myšlenka a nabádá k činnosti. Zvláště se dobře přesvědčme, že každá obecná náprava má být nejdříve nápravou osobní. Dejme se do díla, abychom přetvořili samy sebe a svůj život. Nikoliv marným kázáním, ale neodolatelnou silou vysokých zásad a příkladem svého života ovlivňujeme ty, kteří nás obklopují. Dejme se jim bezvýpočtů, upevňujeme svou víru a prohlubujeme svou inteligenci, jsouce ujištěni, že se tím může každé srdce a každá duše rozvíjet a osvětit.

Svět je neschopen, aby rozuměl duším, nedovede vniknout za roušku, která zahaluje naše nejskrytější já. Co je u nás nepřekonatelně silné, čisté a pravdivé, vidí v důvěrnosti svědomí jen ten, který žije v nás a nás soudí s větší spravedlností a láskou, než to mohou činit lidé. Jaký důvod, abychom byli každý den bdělí a věrní ve víře! Nic neuniká očím Věčného Hosta, a je zákon neméně jistý, že nejmenší z našich skutků má odezvu nejhlubší u bližních duší.

Milujme! Ať naše duše a náš život jsou jen věčný zpěv lásky nejprve k Bohu a za to, co v lidstvu trpí, miluje a sténá. Ať přebývá u nás hluboká radost. Buďme skřivanem, nepřítelem noci, který vždy oznamuje úsvit a probouzí v každém tvorů lásku ke světlu a k životu. Buďme těmi, kdož probouzejí duše.

Proč odkládáme na zítřek konat dobro? Proč čekáme na bohatství, abychom obdarovávali_ Není-liš dar sebe sama lepší než peníze a mívá-li den, nebo hodina, aniž můžeme dát trpícímu naše slzy a úsměv? Nemůže-li naše slovo posílit duši v zármutku? Nemůže-li skutek z čisté lásky plynoucí z nejhlubšího našeho bytí, osvětlit smutný život? O Bože kolikrát jsme nedbajíce Božského

Slova, pominuli při setkání jednoho z našich bratrů a opovrhovali lidským utrpením! (Alžběta Leseurová)

Nikdy nelze odmrstit duši, která se snaží přiblížit k naší duši. Snad vědomě nebo nevědomě pátrá po "neznámém Bohu" a cítí že se u nás některé věci chvějí, což jí zjevuje jeho přítomnost. Snad žízní po pravdě a cítí, že žijeme ze svrchované pravdy.

Ať plně duše rozkvetne. Zapudit vše, co jí sráží a zakrňuje. Nic nuzného. Život ve svém nejúplnějším a nejbohatším výrazu.

Aby práce byla plodná, musí být pravidelná a představovat opravdové úsilí, prohloubení věcí. Je třeba se stříci povrchního dotyku, neúčinného a nebezpečného duchu. (Alžběta Leseurová)

Praktický materialismus je právě tak nebezpečný, jako filosofický. Každý den doléhá na davy a bez páteře, svobodnou hrou zlých pudů se ustavuje v naší demokracii. Přísluší křesťanům hlásat proti sobectví hlubokou znalost oběti, proti surové, nebo rozumové pýše pojetí pokory a proti pojetí smyslnosti a změkčilosti zákonu povinnosti, který lidé nestvořili a který přichází z vyšších výšin než jsou sami.

(Alžběta Leseurová)

Lidské vědy se objevují krásnější a zajímavější, pokud jimi pronikáme ze Světla linoucího se z Nekonečna. Druhotné příčiny, převedené k Pvní a Jediné Příčině jsou harmonie. Svět, dějiny se přetvořují, jakmile rozeznáváme jejich Původce a Sílu, která je žene na cesty neznámé, k cíli, jenž je cizí lidem, ale který zná Bůh. A člověk se objevuje značně veliký tomu, kdo dovede v něm vidět duši, která jest otevřená nekonečnu, duši, která myslí, miluje a může vše pozorovat bez hrůzy, co se děje, jista o své smrtelnosti.

Eucharistie působí opravdu v nás a přetvořuje nás skoro bez našeho vědomí jako víno a chléb, potraviny pozemské posilují aniž to víme naši krev a tělo. Svou společností a milostí, kterou v nás zanechává Kristus nám dává duševní zdraví a rozvíjí v nás duši. Nebývá nikdy nadarmo odpočíváme-li okamžitě na jeho Srdci a svěřujeme-li mu své břímě, utrpení, slabosti a úzkosti.

V naší duši jsou někdy hodiny hustě zakalené temnotami, hodiny bolestné, kdy závoj vržený na naše srdce nám skrývá vše upokojující, kdy trpíme, aniž nás může zde na zemi něco utěšit.

(Alžběta Leseurová)

Ježíš mluví: Na tobě záleží, abys porozuměl mým úmyslům, podrobil se jim s učenlivostí dítěte, s pevnou věrou v mou Prozřetelnost a pomáhal mně je uskutečnit. Mým úmyslem je učiniti tě svatým. Chci především sytiti tvou duši milostmi, vyzdobiti ji ctnostmi a oměnu za věrné a vytrvalé spolupůsobení s mou vůlí zaručuji ti vše potřebné k časnému životu. Odlož tedy úzkost a znepokojující starosti o zítřek a mysl jen na své posvěcení. Hleď především odložití své chyby.... Jsi ještě příliš pyšný, marnivý, ovládán sebeláskou, tvé srdce je příliš zaujato pozemskými náklonnostmi, jsi velmi nedbalý v mé službě, máš veliký odpor ke kříži a umrtvování, jsi nestálý v dobrém a málo velkomyslný ke mně. Pozvedni svůj zrak a viz, kolik duší tě předešlo na cestě k nebi a jak jsou již daleko. Chceš být stále mezi posledními po všech těch milostech jimiž jsem tě zahrnul? Vzhůru! Nahraď ztracený čas, kráčeť obřími kroky vpřed. Nevíš, kdy přijde hodina smrti, já to však vím velmi přesně. Nepovím ti kdy... pouze tě varuji: Neztrácej čas!

Před mou soudní stolicí nebudeš tázán, zda-li jsi žil v blahobytu či v chudobě, budeš mi pouze odpovídati, jak jsi dbal zájmů mé cti a své duše. Rozuměl jsi?

Proto pracuj, pracuj bez oddechu na svém posvěcení a já se již postarám o chléb, šat a přístřeší. Ty mysl na mne a já budu myslet na Tebe. (Jiskry)

O Ježíši, můj drahý Ježíši zapřísahám Tě pro tvou nekonečnou lásku k mé ubohé duši, uděl mi lásky. Dáváš mi ve svaté eucharistii sebe sama, kéž mi tvá velkodušná láska udělí onu vděčnost, kterou jsi měl ke svému nebeskému Otci, když jsi ustanovil tuto velikou svátost. Kéž tato vděčnost mou duši proniká, oživuje, rozněcuje, kdykoli na tebe myslím s tebou mluvím, tebe přijímám, kdykoliv se ti klaním ve svaté hostii. Nauč mne zpívat denně píseň díky, jež by byly hodny tebe.
(Jiskry)

Svatý František Saleský praví o vznešenosti mše svaté ve svém spisu "Filothea" čili v "Navedení ke zbožnému životu" takto: "Mše svatá je sluncem duchovních cvičení, srdcem pobožnosti, duší zbožnosti, plamenem Božské lásky, propastí Božské dobrotivosti a převzácným prostředkem jímž nám Bůh milosti své skutečně přivlastňuje."

Učený kněz Osorius staví Mši svatou nade všechna tajemství našeho náboženství, on dí: "Ze všech věcí, jež v Církvi svaté jsou, je Mše svatá to nejvyšší a nejdrahocenější, poněvadž se v ní nejsvětější Svátost oltární posvěcuje a Bohu Nejvyššímu ve svatou oběť přináší. (výklad Mše sv. od Martina z Kochemu)

Zajisté tento jest prorok, který má přijíti. Tak uvažují zástupy lidu, které uviděli na své vlastní oči div, jenž učinil Kristus na poušti, rozmnoživ chléb a ryby, aby zástup byl nasycen. Bohužel tato víra byla jen chvilková, mnozí potom brojili proti Mesiáši a volali: "Pryč s ním, ukřižuj ho!" Víra, nemající dlouhého trvání.

Pohrdejme poctami prokazovanými nám lidmi. Slabou stránkou lidí mnohých je, že ti, kteří nám prokazovali poctu a volali sláva, brzy nato jsou proti nám, tupí a haní nás. Pocty svádějí také k pýše. Mnoho je těch, kteří poctami zpyšněli a stali se nemilými Bohu. Kristus svým životem nás učí, jak máme pohrdati poctami a dává nám zároveň příklad.

Kristus vzor modlitby. Na pustém místě, v nočním tichu, mezi skalisky, klečí Kristus ponořen ve vroucí modlitbu. Znaven událostmi dnešního dne, a učiniv opět nový zázrak, tím, že rozmnožil chleby a ryby, aby zástup lidu byl nasycen, uchyluje se sem Kristus do samoty, aby tu obcoval se svým Otcem. Tělem je na této zemi, duchem však v nebi. Jeho oči jsou upřeny na miliony a miliony hvězdiček po nebi rozsetých, mírný vánek rozčechrává mu vlasy a rty jeho sotva znatelně se pohybují u vroucí modlitbě. Mluví se svým Otcem, nic světského k němu neproniká. Hle, pravý vzor, jak my se máme modlit.

Umříti nenadále v hříších bez kajícího srdce jaká to smrt děsná. Smrtí končí se den setby, co jsme rozseli, to sklídíme, kam strom padne, tam zůstane. Proč nezjevuje nám Bůh kdy zemřeme? Poněvadž lidé vědouce, kdy na věčnost povoláni budou, odkládali by starost o

spasení až na poslední dobu, a tím lehkomyšlněji by hřešili. Nevíme, kdy Bůh na bránu našeho života zaklepá a přece žijí přemnozí lidé tak, jakoby na tomto světě navěky měli setrvat a co teprve by se dělo, kdyby byla známá hodina smrti. Bud'me totiž na smrt ustavičně přichystáni, aby nás nepřekvapila. SV. Augustin dí: "Bůh slíbil kajícímu odpuštění, ale neslíbil mu dne zítřejšího, možná, že mu ho ještě popřeje, možno však také, že ho odepře." "Bděte tedy, poněvadž nevíte, v kterou hodinu Pán váš přijde." (Mat. 24,42) " Den Páně přijde jako zloděj." (2Petr 3,10) (Církev vítězná.)

Ke komu půjdeme?

Čí duchovní ucho jest již trochu bystřejší, snadno vyčte z těchto slov přiznání apoštolů, že tím, že se přidrželi Krista, cítí se jaksi osamělí, od světa zapuzení, odstrčení. A v křesťanství se skutečně vždy a všude uplatňuje tento pocit odloučenosti, toto vědomé hluboké propasti mezi světem. A zvláště při stavu řeholním! "Ke komu půjdeme?" ve svém řeholním rouchu, kterým již se jevíme jako cizinci na tomto světě? Obsahem našeho života jest jíti k Bohu! "Ke komu půjdeme?" Vždy a v každé záležitosti - k Bohu! Cesta k představeným, k bratrům, k nemocným, ke zpovědníkovi je dobrá, ale cestou ze všech nejdůležitější jest a zůstane - cesta k Bohu! Pohled' na řeholníka! Surová moc státní zavřela mu klášter, v němž prožil půl svého života, jeho samého vyhnala. Hle, tam klečí před svatostánkem, sklání se v pokoře před svátostným Spasitelem, před jehož trůn skládá všechno své hoře, jest ode všech zapírán, odstrkován, zapuzován, opuštěn - "Ke komu půjdeme?" Ke Spasiteli na oltáři! - Ale i kdyby nebylo ani svatostánku, nebo kdyby k němu ani nesměl, i kdyby jeho trpkým údělem stalo se odloučení od Nejsvětější Svátosti - má ve svém srdci nezrušitelný svatostánek, připravený pro pána. Tento svatostánek nemůže mu uloupiti žádná moc světa, tomuto svatostánku neuškodí vyhnanství, zboření, zabavení! Teprve s posledním povzdechem, s posledním tepem srdce vezme za své, aby objevil se v nové, vznešenější kráse na věčnosti! Ke komu tedy půjdeš? Bůh jest vždy u tebe, a jen k němu musíš vždycky jíti! (Kristus můj život.)

1.

Cesta životem podobá se cestě poutníka. Dvě otázky zaměstnávají naši mysl. Odkud a kam jdeme? Svatá víra dává nám správnou odpověď. Od věčnosti měl Bůh s námi svůj plán a úrdek Boží se jednoho dne splnil. Jsme stvořeni od Boha k čemuž Bůh použil naše rodiče. Zde na světě jsme povinni celý svůj život prokazovat Bohu úctu, lásku a poslušnost. Kam jdeme? Bůh sám nám to zjevuje skrze svého Syna, jdeme do věčného života, do jiného světa připraveného pro nás po smrti. Svědčí o tom Písmo Svaté na mnohých místech. Abychom mohli dojít věčné blaženosti, musíme vyplnit svůj život povinnostmi k Bohu a k svému bližnímu.

2.

Podivné jsou plány Boží. Někoho povolá k tomu povolání, jiného zase k onomu. Zvláštním způsobem volá také k řeholnímu povolání. Ne všichni mohou být povoláni k řeholnímu a duchovnímu stavu. Jen některé sem Bůh povolává máje s nimi vždy zvláštní úmysly. Je pravda, že i řeholní osoby a kněží mohou býti zavrženi, ale stává se to zřídka, protože Bůh jim zase dává četné milosti a příležitosti povstati a takto život blažený si zajistiti. Bůh si povolává zvláště ty ubohé, nešťastné hříšníky, povolává si často lidi neučené, prosté, aby tím více vynikla milost Boží. Život řeholní není od Boha nařízen, jenom doporučen, poněvadž zná Bůh dobře lidské duše a povahy. Za vůdce a zákonodárce národa izraelského vyvolil Bůh nevýmluvného Mojžíše místo výmluvného Árona, vyvolil vedle výmluvného a statečného Saula za krále národa izraelského i slabého Davida a mnoho jiných. Vždy se musíme chovati podle vůle Boží.

3.

Sv. Terezie od Ježíška nevykonala veliké věci, nebo dokonce i zázraky, ale jsouc věrná v malých a nepatrných věcech, žila silným vnitřním životem, životem podle Ježíše Krista. Není ještě dokonalý ten, jenž nosí řeholní oděv, koná denně mnoho modliteb a pobožností, ale je dokonalý ten, kdo dobře chápe vnitřní život, podle něho jedná a varuje se každé nedobrovolné chyby a žije životem ctnostným né snad na nějakou chvíli, nýbrž stále po celý život činí vůli svého Boha. Křesťanská dokonalost nezáleží tedy na velikých věcech, na dlouhých modlitbách a tuhých postech a umrtvování až do krajnosti vedoucích, ale na plnění vůle Boží, v dokonalé lásce k Bohu a k bližnímu. Kdo jen tak naoko činí skutky dobré, aby byl jen chválen od lidí a stoupal u nich v ceně člověka dokonalého, ten je farizej. Pravý řeholník a kněz žije tak, aby byl odleskem života Ježíše Krista.

4.

Největším neštěstím pro lidskou duši e těžký hřích. Jmenuje se také hřích smrtelný, poněvadž působí duchovní smrt, to jest hříchem smrtelným ztrácí naše duše posvěcující milost Boží, ztrácí nárok na nebe a účast skutků Božích, stává se neschopen získati si zásluhy pro nebe. Hříchem smrtelným stává se naše duše nepřítelem Božím, hřeší proti všem vlastnostem Božím, hřeší proti lásce Boží, proti úctě, poslušnosti vůči Bohu. Ve světě dávají hříchu smrtelnému nevinné vzezření. Nesprávný pojem o těžkém hříchu vede lidi ve světě k tomu, aby hřích smrtelný věnčili, okrašlovali a měnili ho pouze na maličkost a nepatrnost, který nezasluhuje vážné pozornosti.

Jako krajina postižená zemětřesením podobá se ruinám a největší obraz bídy, tak působí smrtelný hřích v hlubinách naší duše. Ta duše, která kdysi zářila krásou a jasem posvěcující milosti, ta duše, která vydychovala vůni překrásných ctností, ta duše, v níž měl Bůh nesmírná zalíbení a miloval ji zcela a úplně po hříchu smrtelném obrací se v temný hrob zla, vydechuje nyní mrtvolný zápach a všechny dřívější zásluhy a milosti úplně pozbyla a přivolala tak na sebe věčné tresty Boží spravedlnosti ke které se Bůh s láskou a zalíbením obracel, nyní s hněvem, rozhořčením a hnusem se od ní odvrací. Jak strašný a záhubný je každý smrtelný hřích!

5.

K dokonalosti křesťanské není třeba velikých skutků, nýbrž věrnost v malých věcech. Jsme-li věrni v malých věcech, snáze budeme pak věrni ve velkých věcech. Kdo se nevaruje malých hříchů a nesnaží se jim vyhnouti, může se snadno stát, že lehkomyšlným přehlížením malých hříchů všedních, dopustí se hříchu těžkého. Proto i všedních hříchů se máme varovati, neboť i ony jsou urážkou velebnosti Boží a zvyšují bolest pána Ježíše a tudíž jsou také nedovolené, třebaže jimi neztrácíme posvěcující milosti, avšak brání nám kráčet ke křesťanské dokonalosti.

6.

Měsíc listopad, obraz blížící se smrti. Listy žloutnou a padají k zemi. Nebe zasmušilé, mlhy dotýkají se země. Tak také v lidském životě.. Život uplyne, přijde stáří a s ním brzká smrt. A den dušiček nám připomíná hrob, v němž i my jednou budeme odpočívati. Nevíme, kdy zemřeme. Duchovní na farním úřadě vede i matriky mrtvých. I my budeme v ní zaneseni až nás překvapí smrt. Nevíme však pořadové číslo a datum úmrtí. Smrt jest pokutou za hřích. Klíč od ní má Bůh.

Vypravuje se o kardinálu Mazarinovi, nejvyšším kancléři a státníkovi francouzském toto: Když onemocněl, byl k němu poslán osobní lékař. Lékař prohlédl stav nemocného a potom mu s vážnou tváří oznámil, že bude živ ještě pouze dva měsíce. Když mu to bylo oznámeno, oblékl se v kardinálský purpur, nechal se položit do nádherných nosítek a nésti nádhernými komnatami svého paláce a pohádkově krásnými zahradami a při pohledu na ten přepych a nádheru zaslzel řka: Toto všechno jsem zařídil a dal vystavět a co z toho nyní mám? Všechno zde musím zanechat a zemřít. O tento svět jsem se staral a na onen svět jsem málo pomýšlel. Svetskými záležitostmi a touhou po bohatství jsem zanedbával své kněžské povinnosti, zanedbával jsem spásu a péči o svou duši a duši svých bližních. Jaký to odstrašující příklad, blíží-li se smrt a my pro Boha a bližního svého nic neučinili.

Každý z nás musíme okusiti smrti, každý z nás odejde na onen svět, opustí všechno, co ho zde poutalo. Kéž by naše smrt byla blažená a dobrá, kéž nám u smrtelného lůžka svítí tři hvězdy. Kristus, Maria a svatá naše matka církev. Kéž každému z nás je Kristus při smrti věrným přítelem, milosrdným Spasitelem a po smrti dobrotivým soudcem, Panna Maria laskavou pomocnicí a církev svatá svatými svátostmi umírajících laskavou těšitelkou.

VII.

Po smrti následuje ihned soud. Celý život duše bude zjevený a Bůh bude soudit. A budou na soudu dva druhy duší, duše dobré a duše zlé. Nad dobrými usměje se slunce věčné blaženosti, pod zlými otevře se žalář Boží spravedlnosti, peklo se všemi svými hrůzami, muky a kletbami. Na jedné straně duše bude státi anděl a na druhé ďábel. Tehdy duše se zachví napětím a výsledkem soudu. Kolika duším vyvstane před zrakem prázdný, hříšný život a kolika duším zase život na zemi dobře prožitý, vyplněný povinnostmi k Bohu a k bližnímu, plný dobrých skutků.

VIII.

Každý smrtelný hřích ja vzpourou proti Bohu a zasluhuje tudíž věčného zavržení kdo se takového hříchu dopustí. Po soudu duše hříšné otevře se peklo a pohltí ji ve své útroby a syčící plameny ji budou páliť. Strašné výčitky svědomí, život věčně nešťastný budou jejich údělem. Že peklo je, dokazují četná místa v Písmě Svatém, zvláště pak to dosvědčuje sám Božský Spasitel. Naší snahou musí býti život dobrý a láska k Bohu, abychom do pekelné propasti nebyli uvrženi.

IX.

Nikdy nepřeceňujme sebe, ať to je v čemkoliv, zvláště pak ne v pevnosti našeho dobrého duchovního života, abychom nepadli. Svatý Petr sám sebe tak přeceňoval, a urazil Pána Ježíše těžkým

hříchem., když ho třikrát zapřel. pán Ježíš upozorňoval Sv. Petra, že dříve, než kohout v noci dvakrát zakokrhá, že ho třikrát zapře. Petr přísahal, že to neučiní: "Kdyby tebe všichni opustili a nad tebou se pohoršili, já se nikdy nepohorším" a následek toho byl, že na pouhé podezření děvečky na dvoře Kaifášově, třikrát Krista zapřel.

X.

Kristus dal Petrovi milost, že on poznal svou chybu a hříchu litoval. Vypravuje se, že kdykoli sv. Petr uslyšel kokrhat kohouta, plakal. Tedy dokonale litoval své chyby a stal se milovaným apoštolem, by stal se i hlavou veškeré církve po smrti Kristově. Ježíš odpustil Petrovi jeho provinění, pohleděv naň oné osudné noci s vlídnou tváří. Petr povstal opět ze smrtelného hříchu, Jidáš nepovstal a proto také na věky zahynul. Apoštol Petr je nám vzorem pokání. I my máme činiti pokání, když jsme chybili.

Pokání pak rozeznáváme: 1) činné, 2) trpné. Pokání činné afektivní - ukládáme si my sami, abychom učinili zadost svým chybám, pokání trpné je takové, trpíme-li vlivem vnějším, snášíme-li s odevzdaností utrpení nám snášené, trpíme-li například nedostatkem věcí časných, zimou, nemocí, bídou atd. To všechno ale máme snášeti z lásky k Bohu, jakožto pokání za hřích.

XI.

Dobrovolným slibem poslušnosti dáváme se úplně Bohu, konáme to, co konal sám Božský Spasitel. On také byl poslušný svých pěstounů v Nazaretě, byl jim ve všem poddán a tím nám dal příklad pokory. Na dřevě svatého kříže můžeme čísti slovo : poslušnost! "Stal se poslušným až k smrti a to k smrti kříže." Slibem poslušnosti stáváme se podobnými Spasiteli, žijeme tak cele jeho životem. A byl-li poslušný svého Otce až k smrti, tím spíše my řeholníci máme být poslušní z lásky k němu.

XII.

Svatý František Serafinský si nad míru vážil svaté chudoby. Nazýval ji královnou a nacházel v ní hluboké uspokojení. Vzorem mu v ní byl Božský Spasitel, který též si chudobu dobrovolně vyvolil. Chudý na svět přišel, chudý život vedl a v chudobě také dokonal na kříži. Tak také svatý František se stal za to miláčkem Božského Spasitele. Bohatstvím chudnou lidská srdce k chudým, chudoba však dodává soucitné srdce a pomáhá k velikým obětem pro Boha.

XIII.

Svatá čistota jest zvláštním darem od Boha. Čistí srdcem stávají se miláčky Božími, jsou to oni, o nichž platí slova z Apokalypse sv. Jana: "Následují beránka Božího, kamkoli jde." Pánu Bohu se velice líbí svatá čistota. Ti, kteří si tuto svatou ctnost uchovávají, obdrží jistě věčnou blaženost a pro tuto krásnou ctnost, budou nejbližší u trůnu Beránkova.. Svatá čistota je ctnost andělská. I ti, kteří žijí v hříšných rozkoších a smyslnostech, mají úctu a vážnost před knězem, nebo řeholníkem, jenž se stkví touto ctností.

Svatý František nesmírně miloval tuto ctnost andělů. Jsa ještě ve světě a bohatý, měl mnoho příležitosti k hříšným smyslným rozkoším, aby porušil tuto ctnost, ale nikdy toho neučinil. A když byl pokoušen, válel se ve sněhu, nebo vrhl se do mrazivé studené vody, do trní, jen aby zničil a přemohl nečisté vášně svého těla. V této ctnosti byl hrdinou a mnoho jiných jako svatý Alois, sv. Stanislav Kostka, sv. Klára, sv. Anežka římská, sv. Antonín Paduánský a mnoho jiných.

Slibem svaté čistoty dáváme Bohu nejen to vnější, ale i to vnitřní v našem srdci a to nejdražší.

Kde Církev Ježíše Krista svoje syny a dcery má, tam provždy a zvláště dnes zaznívají chvalozpěvy a modlitby na počest Rodičky Boží, a hlásá se, kterak její mateřská láska pečuje o všechny, kdo ji v tomto slzavém údolí vzývají. Kněz u oltáře, matka u kolébky svého nemluvnátka, vojín v krvavé seči, lodník v bouři na moři, nemocný

v bolestech, a umírající křesťan v poslední hodině volají k ní o pomoc, útěchu a milost, skrze Ježíše Krista, milovaného Syna jejího. K té dobrotivé a mocné královně nebeské, utíkejme se ve všech potřebách a důležitostech svých. Vždyť ona nepřestala na nebesích býti milovanou mateří Ježíše Krista, a když tam zvedá k němu prosebné čisté ruce svoje, které na tomto světě ho chovaly a srdci vinuly, čehož by jí mohl odepřít?!

Panna Maria je mocnou ochranitelkou křesťanů v Pánu umírajících, patronkou blažené svaté smrti. Proto církev svatá nad otevřeným hrobem, do něhož klademe tělesnou schránku zesnulého křesťana, se modlí velebný chvalozpěv "Zdrávas Královno, matko milosrdenství" vzývajíc ji, aby nám vyhnáním synům Evy, po tomto putování ukázala Ježíše, požehnaný plod života svého.

Proto také vzýváme matku Boží dodatkem ku pozdravení andělskému modlitbou: "Pros za nás hříšné, nyní i v hodinu smrti naší." (Církev vítězná)

Liebig, zvaný knížetem lučby (chemie): "V tom spočívá vysoká hodnota a vznešenost, vyplývající z poznání přírody, že zprostředkovává pravé křesťanství."

Rittler, slavný zeměpisec: "Svět je všude naplněn Stvořitelovou slávou."

Volta, proslavený badatel v elektřině a terciář svatého Františka, napsal r. 1815: "Prohlašuji, že jsem ochoten prohlásiti za všech okolností, stůj co stůj, že jsem svaté katolické náboženství vždy uznával a ještě uznávám za jediné, pravé a neomylné a nepřestávám Bohu děkovati, že mně propůjčil takovou víru, o které prohlašuji, že v ní chci žíti a také umříti."

A na té skále vzdělám svou církev.

Z tmavých hlubin zdvihá se osamělá šedá skála. Nebeský stavitel Kristus blíží se k ní, chce založit mohutnou budovu své církve. "Vzdělám církev svou!" Nechce přenechati svatého díla jiným. On sám pojal tuto myšlenku vystaviti tuto budovu, On sám určil její příští velikost i stavební plán. Má však býti postavena z

nejpodivuhodnějšího materiálu, ze živých kamenů, z milionu milionů lidí, z lidí, jací právě jsou sestávající z těla a duše, jejich těla, jejich jména, jejich pozemská osoba dá stavbě tvar, velikost, výšku, ale jejich duše propůjčí stavbě pevnosti, krásy a lesku. Doposud nepřiložil ruky k dílu, jen, jen základy již určil a kolem sebe má již spolehlivý materiál základních kamenů svých apoštolů. Vše ostatní náleží ještě budoucnosti.

A nyní překvapující rozdíly při této stavbě Boží: Stavitel bude si museti kameny, ježto jsou živé kameny, přivolávati a to každý zvláště, žádného nebude užito ke stavbě, kdo nepřijme dobrovolně znamení Ježíše Krista a kdo neřekne: " Pane, užij si mne jako kamene." A kdokoli řijde a nabídne se, každý z nich vezme Božský stavitel do ruky, každému určí místo, každému řekne: "Zde tě chci míti, zde je tvé místo!"

A ještě jinou vlastnost mají tyto kameny: mohou se polepšiti, ale mohou se i zhoršiti, písek může stále více a více tvrdnouti, až ztvrdne v nejtvrdší kámen, diamant, ale týž pískovec může i zvětřiti, rozpadnout se v hromádku prachu, který se hází do propasti. Cílem a ideálem vznešeného Stavitele jest však: hrad ke cti boží, v němž každý kamínek jest nejvzácnější diamant! Kdyby celý hrad od hora až dolů zářil v lesku drahokamů, bylo by to největší radostí a chloubou Spasitele, čestnou korunou Vykupitele.

Ale veliká práce není ještě ukončená! Zítra bude Ježíš Kristus tak horlivě stavět, jako stavěl včera i dnes. Nuže nepatrný řeholní domečku! Ze sta a tisíce kamínků jsi sestaven, podle záměrů stavitelových máš být ozdobnou vrškou! Máš zdobiti jeho stavbu, máš býti nárožní zářící výškou k jeho radosti a rozkoši!

S jakou pečlivostí snášel právě nejlepší kameny na tebe! Veliké věci očekává Pán od tebe, domečku, a jen tehdy, vykoná-li každý z vás nejlépe svou povinnost, bude naděje Boží dokonale splněna. Sem tedy pojd'me ke staviteli: "Pane, zde jsme! Užij nás podle své vůle! Vezmi nás, ve všem poslechneme! Poruč a ochotně se podrobíme! Pomož nám chceme pracovati. požehnej nám a budeme svatí!"

"A brány pekelné ji nepřemohou." Tam daleko na obzoru zdvíhá se z propasti druhé město, rvavě rudé a černé, jest jako cimbuří. A na jeho hradbách tyčí se divoké, hrozivé postavy. "Množství je jejich jméno," s netajenou nenávistí zírají v ustrnutí na povstávající jasnou budovu Kristovu. A u bran města shromažďují se náčelníci moci temnosti ku poradě a vyhláší válku nové pevnosti Spasitelově. A který jest jejich válečný plán? Snad vyvrátiti skálu, rozmetati základy, strhnouti hradby? To by sice rádi a pokoušejí se

o to vždy znovu a znovu ale vědí předem: jest to marné! Ale co obkroukali od Božského stavitele, toho také sami lstivě užívají. protože jsou kameny živé, protože se dobrovolně nabídli za stavivo, volají vyslanci pekelných bran k sobě kámen po kameni, aby opustily svá místa a přešly k nim. A mnohé z nich uposlechnou takvého volání, tak škodí Kristu!

A je-li volání marné a kámen nechce uposlechnout, chtějí jej aspoň poškoditi, rozbíti, rozmělniti, aby byl konečně neužitečný a ubohý, aby byl vznešené stavbě Kristově spíše k hanbě nežli ke cti. A tento boj o kameny zuří neustále ve dne v noci, rok po roce na všech místech. O každý jednotlivý kámen svádí boj!

A boj ten vede i o ozdobnou vížku vašeho domu. Šťastný dům, který může říci: "Každý z nás zaslechl sice vábení, zakusil i ran, ale žádný z nás nepozbyl ani pevnosti, ani lesku!

A Kristus ujišťuje: "Brány pekelné nepřemohou jeho církev." Mnohdy bude se zdáti tato budova Boží, tato předsíň nebeská velmi ohrožena. Obrovské díry ve stěnách, uvolnění, vlhkost v přemnohých částech, ale nesesuje se, vždycky vzbudí duch Kristův silné duchy, kteří svým mocným leskem a svou horlivou činností zadrží složení její a zachrání čest církve. Boje budou vždycky, ale nikdy nebude zcela přemožena. Tak jest předpověděno od mistra.

Kameny však, které v nejtěžších a nejhorších dobách byly záchranou stavby, ty obdrží jak lehce pochopíme v den kdy kameny této pozemské církve budou rozebrány a nebeské nepomíjející církve přivtěleny, zvláštní velikou odměnou a nejlepší místa. Přičinme se, abychom se staly takovými cennými kameny! Třeba k tomu jen, abychom vždycky plnili dokonale své povinnosti.

Nic krásnějšího, nic vzácnějšího nemáme zde na zemi nad posvěcující milost, tak jako v nebi nebudeme míti nic krásnějšího a vzácnějšího nad slávu, kterou bude Bůh sám. Tato sláva bude však úměrná stupni milosti, jakého dosáhneme zde na zemi, protože milost posvěcující je semenem věčné slávy, její život je přede hrou tajemné harmonie života u Boha. Co čteme v knize moudrosti o moudrosti, můžeme v celém rozsahu vztahovat na posvěcující milost. Spolu s ním přišlo mi všechno dobré a nescíslné bohatství skrze ruce její... Je nevyčerpatelným pokladem lidem, kdož ho užívají, získávají si přátelství Boží.

(Bůh v duši.)

Chceme-i krátce odpovědět na otázku, co je křesťanský život, musíme říci, že je to život Boží, jímž on sám žije, sdílený člověku, přizpůsobený jeho schopnostem, žitý konečně jejím samým jako

takový, totiž jako život Boží. To je křesťanský život v celé své hloubce a celé své náplni. Vyššího pojmu si v tomto životě už nelze učinit a jakýkoliv nižší pojem by neodpovídal pojetí, jaké měl o něm Kristus, když sám jej dal. (Bůh v duši.)

Nikdo nám nepodal krásnější a dokonalejší definice posvěcující milosti jako svatý Petr ve 2. listě hl. 1,4, kde ji nazval účastí (podílem) na Boží přirozenosti. Tají se nám dech, když čteme tato slova, a nedivíme se, že jejich nesprávný výklad zavedl některé až k pantheismu, jestliže nerozlišovali dobře mezi řádem přirozeným a nadpřirozeným hned na počátku svých spekulací. V těchto slovech je obsažena celá velikost nesmírného daru milosti, které nám dává Bůh ve své dobrotě.

Není snadné pochopit, co je to milost a co je to účast na Božské přirozenosti. Bůh sám, tak celý nadpřirozený řád přirozený a protože mezi bytím a poznáním je úzký vztah, proto přesahuje i naši schopnost poznání. Skutečnost posvěcující milosti je nám je nám dosvědčena neomylnou autoritou písma, ale kdo pochopí její vlastní podstatu?. Tak jako Boha poznáváme jen pomocí analogie, obdoby jen pozvedáním svého rozumu nad všecko stvořené, vysuzováním příčiny z účinku a krásy, příčiny z krásy účinků, tak také milost můžeme pochopit svým slabým rozumem jen velmi nedokonale, usuzující z jejích účinků na její vlastní povahu. Věc je ovšem pro nás tím těžší, že její účinky známe zase jen pomocí víry.

Jestliže Starý Zákon nemá náležitých pojmů o povaze milosti, je nám tu Nový Zákon světlem velmi jasným. Sv. Pavel zvláště rád se zabývá touto myšlenkou naší účasti na božské přirozenosti a na Božích dobrech. Kristus přišel na svět, aby z dítek hněvu učinil děti Boží (Efes 2,3), takže kdokoliv ho přijali, dal jim moc státi se syny Božími (Jan 1,12). To byl právě cíl Kristova příchodu, aby nás učinil syny Božími, dal nám účast na Boží přirozenosti jakožto synům. "Poslal Bůh svého Syna ... aby se nám dostalo přijetí za syny." (Gal 4,5) Proto jsme nepřijali ducha otroctví, nýbrž přijali jsme ducha synovství, v němž voláme (k Bohu) Otče. A svatý Pavel dodává: Jsme-li syny, jsme také dědici, dědici Božími, spoludědici Kristovými.

(Řím.VIII. 15-17).

(Bůh v duši.)

Dogma o našem synovství Božím je jistě jedno z nejkrásnějších dogmat naší víry. Jsme opravdu syny Božími, dětmi nebeského

Otce. Německá filosofie minulého století snila o nadčlověku, očekávala, že vývoj člověka, který není ještě ukončen, dospěje tak daleko, že nám ukáže nadčlověka. Zapomněla však, že posvěcující milost nám dává něco nekonečně většího, než si může člověk vymyslet, že Bůh ve své lásce nás pozvedl až k sobě, učinil z nás nadčlověka skutečného, možno-li tak říci, protože řád milosti přesahuje jakékoliv síly a schopnosti lidské. Člověk v milosti posvěcující, dítě Boží v řádu nadpřirozeném, to je pravý „nadpřirozený člověk“. *Ježíš řekl Židům: „Vy jste zdola, já jsem shora – vy jste z tohoto světa, já z tohoto světa nejsem!“* (-----)

A tak, jako nás spojuje milost s Kristem a učí žít jeho životem, tak nás tato milost spojuje se všemi věřícími, všichni věřící, tedy děti Boží, Jsou nám bratry a sestrami. Zde v posvěcující milosti, která se v nás projevuje tak skvělými účinky, je pramen jednoty církve. Naše dětství Boží, vycházející z milosti je podkladem nauky svatého Pavla, jemu i nám tak milé, podle níž jsme jedno v Kristu, on Hlava, my jeho údy. Je sice pravda, že i společné učení nás spojuje, společné zájmy nás spojují, ale to všechno nejsou dostatečné podmínky našeho spojení s Kristem, které je tak úzké. To všechno je jen jednota vnější, morální. Naše spojení s Kristem se zakládá na milosti, účasti na přirozenosti Boží, jejímž účelem je naše dětství boží.

Jak úžasné je toto spojení, když si je promítneme před svým zrakem v celém jeho rozsahu. Církve je Kristem, tajemným Kristem, žijícím během věků. Všichni věřící všech dob náležejí tomuto nesmírnému, tajemnému tělu církve. Jsme proto milostí spojeni se všemi. A nejen s těmi, kteří žijí dnes, kteří jsou blízko nás. Tajemství spojení s Kristem a věřícími pomocí milosti nezná záměrů místních ani časových. Vztahuje se na všechny duše, které kdy náležely Kristu, ať byly, nebo jsou dnes kdekoli. Jsme spojeni s dušemi svatých, kteří již požívají plodů svého života spojení s Kristem a patří na nás plni lásky a touhy pomáhati nám. Jsme spojeni se všemi dušemi v očistci, které spočinou před jeho tváří snad již brzy a budou nám pomáhat tak, jako nyní prosí o naši pomoc. Jsme spojeni se všemi křesťany, roztroušenými po zeměkouli, všichni ti, kdož jsou daleko v krajinách neznámých jsou našimi bratry a sestrami, náleží-li Kristu. Jak překrásný to obraz, jehož skutečnost dovedla způsobit milost! Prožijte tuto pravdu, tento základní článek našeho náboženství a uvidíte, jak přetvoří celý náš život, jak dá docela novou orientaci našemu smýšlení a jednání.

(Bůh v duši.)

Oratoi

Oralis (externa)

interna

acquisia

inficosa (contem)
(mystica)

meditatio

contemplatio
(acquisita)

I. Preparatoi

materiae

1) inventio materiae

2) propositum approximatum

invocatio Sp. S.

Z poznámek hraběnky Svečinové:

Modlitba – to je nekonečnost. Srdce, které se až k tobě o Bože povznáší, chápe všechno srdce. Modlitba, to je věčnost, zahrnuje všechny časy a doby. Modlitba – to je nesmírnost, zahrnuje všechna místa, všechny prostory. Vše, co bylo o můj Bože i vše, co jest, lidé všech krajů a věků, jejich osud a štěstí, jejich ctnost a láska, celá nekonečnost srdcí se odráží v tiché a vroucí modlitbě, jak blankyt nebes se zrcadlí v tiché a vroucí modlitbě, jak blankyt nebes se zrcadlí v neznámých vodách nepatrného potůčku."

Ježíši, Bohu a člověku. Dobrý Ježíši, jsi Bůh a zároveň člověk. Kéž obě přirozenosti Tvé, spojené a přece rozdílné, učiní nás předmětem Tvého dvojího milosrdenství. Jako Bůh zapomeň na naše urážky, jako člověk, vzpomeň si na naši bídu. Jako Bůh přitahuj a povznášej nás k sobě, jako člověk kráčeš s námi po neschůdných stezkách tohoto vyhnanství. Buď nám druhem ve dnech dobrých i zlých! O Ježíši, jsi našim Pánem, odpusť nám! Ježíši, jsi našim přítelem, měj soucit s námi.

Základy duchovního života.

Bůh je přede vším a po všem. Bůh jest na počátku všeho. (Já jsem alfa a omega, začátek i konec.) (Zj 1,8-21 6,22 13.) A Bůh je láska. (1. kap. Janova) Láska jest dobrotou. Dobrotě je především vlastní sdíletí se, neboť nikdo se nenazývá v pravdě dobrotivým, kdo je jím sám v sobě. Jsi-li tedy nejvyšší dobrotou, již tím jsi láskou nucen stvořit si druhý pól, aby ses mu dával. Kdo jest tím druhým, jemuž se dávaš? Tvůj tvor, jímž jsem já.

Protože jsi přede vším a nic není, co by bylo před tebou, byl jsem v tvé mysli dříve, než sám v sobě a ve své mysli. Ty však nemáš mysl, nýbrž jsi. Jest tedy tvá mysl totéž, co tvá láska. Jsi myslí a láskou. Byl jsem tedy v tvé mysli, byl jsem v tvé lásce, byl jsem v tobě od věčnosti. "V lásce věčné, miloval jsem tě." (Jan 31,3.)

Jsem tedy plodem a tvarem Boží lásky. Láska Boží jest však nazýván Duch svatý, jenž jest podstatou zosobnělou, láskou věčného Otce Božského Syna, láskou mezi nekonečným poznáním nekonečné lásky. Duch svatý však právě tak jako se zve láskou a je láskou, zve se i Stvořitelem, neboť jest vůlí a činem poznáný, věčným Otcem ve věčném Slově. Ten tedy, jenž je láska, je i Stvořitel. Může být jasnější, že tedy tvor je výplodem lásky?

Avšak pochází-li podstatně a vlastně z lásky, k čemu jinému mohu býti, nežli lásce. Jest tedy smyslem mého bytí láska Boží, tj. Boží ke mně a Bůh ve mně, to je nejvhodnější jádro mého života.

Láska má ve svém pojmu a ve své skutečnosti vlastnost „dávati se“. Avšak dát se je totéž, co spojití se. Láska touží po spojení. „Dávati se“ - spojití se s Bohem je tedy začátečním i nejvlastnějším - v nejvyšším - smyslem života. Jen to, co jest takovým, jakým má být podle svého pravého ideálu, jest dobrým, čili dokonalým. Není tedy vlastní dobrotou a dokonalostí člověka dojít spojení s Bohem v lásce?

Bůh nám dal stvořením sama sebe a svou láskou cíl, kterého ještě nemáme, jenž je našim životním úkolem. Práci na tomto úkolu

můžeme nazvat cestou. A protože se k sobě blíží dva - milující a milovaný - a oba jsou jimi, je i dvojí cesta - cesta Boží k nám a naše k Bohu. To jest naše cesta: poznat, zamilovat si, chtít a jít cestou k Bohu.

Boží myšlenka o mně.

Cokoli je v Bohu od věčnosti, jest plodem Boží myšlenky. Myšlenka boží, čili idea boží je druhá božská osoba. Bůh v ní, ve Svém Slově vše vidí a poznává. Tvorů Bůh nepoznává, protože jsou takový, nýbrž takový jsou tvorové, že je Bůh poznává. Je-li poznání Boží druhou Božskou osobou, nebo-li Slovem Božím, je nekonečné. Je jedno. Avšak jeho projevů, může být nekonečné nesmírné množství. Vzpomeňme na umělce, který má jednu jedinou ideu uměleckého díla a přece při přípravných studiích načrtne jich v celé řadě rozličných tvarů. Podle tohoto slabého přirovnání přibližně pochopíme, jak jediná Boží idea právě proto že je nekonečná se projevuje v nesmírném množství tonů.

To však má pro mne veliký význam, neboť pak jsem také jedním tvorem Boží ideje, jedním vlastním jejím obrazem... Ale jsem tvorem, který je svobodný. Bůh vložil do mne jeho zárodky určité možnosti, které mám svobodně rozvinouti za jeho stálého působení tak, abych dosáhl pokud možno úplné podoby s tou ideou čili tvorem, jakou právě v něm jsem.

Věc, která je nejpodobnější své idei je dokonalá. Být tedy podobnými idei Boží, je býti dokonalým. protože jest každý určitou vlastní ideou Boží, má každý i svou vlastní dokonalost, ovšem nezapomeňme: dokonalost uloženou, k níž má dojít a pro niž se mu dostane ještě potřebného spolupůsobení Božího. Proto dokonalost je tvůj stupeň lásky, ctnosti, milosti a jednou poznání a prožívání Boha, jaký jest ti určen.

A protože jsem tedy výtvozem podle svého pravzoru, Božského Slova a poněvadž věčnou myšlenku Boží uskutečňuje podle našich lidských představ Duch Svatý, jest nám v Duchu Svatém druhá Božská osoba - Věčné Slovo - nejbližším dotekem Božím.

A Slovo se stalo tělem a je nám vpravdě nejbližším a v něm se nám přiblížil sám Bůh a je, v Ježíši Kristu, středem a ohniskem naší dokonalosti a tedy vlastním jádrem našeho duchovního života.

V Ježíši Kristu tedy se sjednocují obě cesty, v něm vstupuje Bůh do nás ale on je zároveň nejvyšším vzorem naší dokonalosti, čili naší cesty.

Bůh - já

spojení, dokonalost (láska)

vtělení	očista (evakuace)
eucharistie	cesta osvětná (naplnění, ctnost)
církev	sjednocení (plnost spojení)

Z duchovních cvičení.
18 - 23. září 1939

Nezáleží na tom, jaký má strom vršek, korunu, nýbrž na tom, jaké má kořeny: Jsou-li kořeny zdravé, koruna, nebo ulámané výhonky opět dorostou. Být františkánem znamená, býti jím celým svým nitrem, srdcem, v srdci musí býti kořeny. Být případně františkánem je jako býti cizím předmětem, vloženým do nádoby a pak býti z nádoby vytažen. Naše srdce musí býti prosyceno, františkánským serafickým duchem.

Srdce znamená býti přeměněn v něco sourodého, neodlučitelného. Míti serafické srdce znamená, býti prosycen duchem svatého Františka, býti prosycen serafinskou láskou k Bohu, k Ježíši. Býti františkánem ze řemesla, není býti františkánem, není býti řeholníkem.

Větší část lidí žije jen vlivem vnějším, podle okolností a poměrů. Vidí se stále pozorováno jinými a pod tímto vlivem jednají a celý jejich život je složen jen podle toho, jak na něj svět působí. Žijí pouze duševně, nikoliv duchovně. Jestliže řeholník žije jen podle zevnějšku, podle vlivů prostředí, přijdou jiní lidé, jiný svět a po jeho povolání není vůbec nic. Povolání zmizí, poněvadž nebylo vnitřního přesvědčení.

Život podle srdce podobá se nádobě v níž od samého dna až nahoru je úrodná prst', na níž je zasazena květina. Má-li rostlina nebo strom krásnou živnou půdu, pak se může vyvinouti v plném rozkvětu a síle. I v našem srdci musí býti úrodná půda, abychom se stali vyvinutou a plodnou rostlinou, ne rostlinou nevyvinutou, křivou a zakrslou. Potom si máme vypěstovati serafické srdce. Serafické srdce, to jest láska k Ježíši a život svatého Františka. My si ponechme nádobu, pro serafický strom. Ze všech svých sil žijme silným, serafickým životem, vše, podle našeho svatého otce Františka.

Pravé františkánství tkví v samém evangeliu. Řehole svatého Františka je vlastně evangelium Kristovo. Tím se liší františkánský řád od řádů jiných. Serafínskému řádu nepřísluší ohromné budovy, velké školy, velké nemocnice nebo učenost a vysoká studia, nýbrž všechno má být chudě a prostě zařízeno. Chudoba se musí jevit všude. Františkán má být s Kristem Pánem ukřižován nahý na kříž. Cely jednoduše zařízené, nic zbytečného, nic, co by rušilo svatou chudobu, které si svatý František zvláště vážil. My musíme hlásati onoho Ježíše, jak žil ve své době na tomto světě. Proto františkán musí chodit bos, v chudém hábitu, v nouzi a chudobě a v nedostacích, připodobnit se co nejvíce Pánu Ježíši.

Čím méně má františkán, tím více jest františkánem. Duchovost františkánská záleží tedy v naprosté chudobě. Víme ze života svatého Františka, že ani nechtěl zemřít v hábitě, nýbrž tak chudě, jako zemřel Pán Ježíš. V tom vězí význam serafínského řádu, že právě tím, čím má méně, tím více je serafickým řádem ve smyslu svatého Františka, jak on chápal jeho význam.

Musíme toužiti po nejvyšších věcech, nikdy ne průměrný v serafickém řádě. Někteří spolubratři a klerici rozjímajíce o jiné věci,

hoří pro ně, např. ve hře, ve čtení nějaké literatury, v nějaké světové události, ale o tom, co mají milovati a pro to se zajímati bohužel nemají zájmu. Jedná-li takový spolubratr nebo klerik, stává se zrádcem svého řádu a klame svět. Chci-li býti prodchnut serafínským řádem, musím se o něj zajímati, musím hořeti přímo zvědavostí po tom, co je svaté a františkánské. Zajímáme-li se o vše jiné, jen né o to, co je řádové a františkánské, pak sem nepatříme. Dal-li mi Bůh pět hřiven, musím s nimi velmi dobře hospodařit a jiných pět vyzískat, nikdy nezachovat z těch pěti jen tu jednu. Působila-li na mne milost Boží, abych se ocitl v serafínském řádě, musím si toho nesmírně vážit a tuto milost Boží si udržovat a svědomitě a řádně a co nejvíce v něm pracovat na svém zdokonalení. Nesmíme se spokojit s nějakým málo cenným místem v nebi, nýbrž musíme toužiti po místě vyšším, po místě nejbližším k Pánu Bohu. Být až u jeho trůnu, u jeho nohou, to musí být přání syna Svatého Františka. nikdy ne průměrný, nýbrž nadprůměrný to budiž naším vroucím přáním v serafickém řádě.

Trojí zjevení Pána Ježíše totiž: Kristus v Jesličkách, Kristus na kříži, a Kristus v Nejsvětější svátosti oltární, je podstatným znakem františkánského řádu. Kristova láska k nám v jesličkách a na kříži a v Nejsvětější Eucharistii, je jediná, mohutná láska Ježíšova a tato láska se má obrážeti i v našem františkánském řádě, láska má vrcholit ve všem našem jednání, v celém našem životě. Ježíš je nám v tom vzorem.

Pravá zbožnost vyplývá ze srdce. Toho si máme být vědomi v serafínském řádě. Proto již svatý František doporučoval svým bratřím pravou zbožnost v srdci. Exercicie jsou právě proto, abychom si vypěstovali vnitřní zbožnost, jsou počátkem, abychom vystoupili o plochu výše a tam již zůstali, dále po ní šli, dokud zase nepřejdeme ke stupni dalšímu, abychom po něm vystoupili zase na novou plochu.

Proto svatý František míval zjevení mezi skalami, neboť vnitřní zbožnost mu v tom pomáhala.

Měj ustálené chování a nedej se strhnouti výbuchem ani v řeči, ani v počínání.

Když obcuješ s lidmi, nechej jít kolem vše, co vidíš, nebo slyšíš a drž se jen toho, co se ti v nitru jeví. Snaž se, aby při všem tvém jednání měl rozum své pravé místo, neboť když se smysly příliš v před ženou, mnoho zla z toho povstane.

V největším ponížení jest nejvznešenější povstání.

Jaká jest větší slast nad to, když jsem tím jediným vším, čím mm býti?

Největší blaho spočívá v tom, je-li člověk bez ulpění a bez obrazů.

Jaké jest cvičení opravdu odevzdaného člověka? Odumírání.

Dá-li se někdo ovládati náruživými výstřely smyslů, záhubu si připravuje.

Chceš-li prospěti všem tvorům, odtrhni se od nich ode všech.

Kdo nemůže pochopiti věci, ať nečiní ničeho dále, věci samy ho pochopí.

Třeba dobře poznati onu náklonnost, jež se ve všem staví proti prosté pravdě.

Žij tak, jakoby kromě tebe nebylo tvora na světě a rci ke stvoření: Nemožno mi býti k tobě tak, jak jsi ty e mně.

Býti nad věcmi povýšen, dá člověku více moci než kdyby všechny je měl.

Jedno porušení pořádku jiné přivádí.

Hleď, aby nebyla tvá přirozenost obtížena, a vnější člověk, aby se shodoval s vnitřními.

Seznam knih: